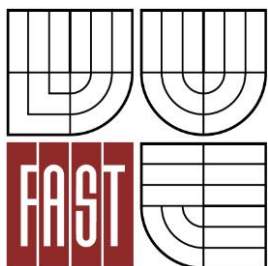

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

NÁVRH MOŽNÝCH FINANČNÍCH ZDROJŮ PRO MĚSTSKOU INVESTICI

POSSIBLE SOURCES FOR MUNICIPAL INVESTMENT'S FINANCING

DIPLOMOVÁ PRÁCE
DIPLOMA THESIS

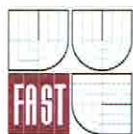
AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BC. KLÁRA SNOPKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. BOHUMIL PUCHÝŘ, CSc.

BRNO 2016

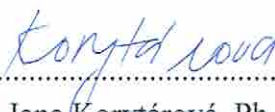
VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví (N)
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

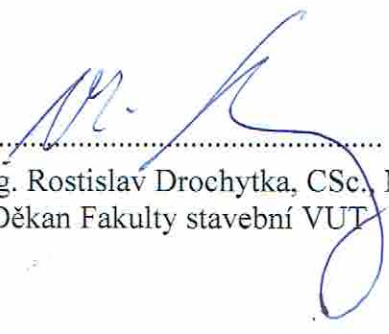
ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant	Bc. Klára Snopková
Název	Návrh možných finančních zdrojů pro městskou investici
Vedoucí diplomové práce	doc. Ing. Bohumil Puchýř, CSc.
Datum zadání diplomové práce	31. 3. 2015
Datum odevzdání diplomové práce	15. 1. 2016

V Brně dne 31. 3. 2015

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

1. Tichá, A., Marková, N., Puchýř, B.: Ceny ve stavebnictví
2. Korytarová, J., Fridrich, J., Puchýř, B.: Efektivnost investic
3. Projektová dokumentace vybrané městské investice
4. Projekt předpokládaného využití této investice
5. S danou problematikou související zákony a vyhlášky
6. Marková, N.: Finance obcí, měst a krajů

Zásady pro vypracování (zadání, cíle práce, požadované výstupy)

1. Charakteristika obce ve které se bude provádět investice
2. Případná specifika vybrané stavební investice
3. Přehled zdrojů financování
4. Určení ceny vybrané investice
5. Hodnocení variant použití finančních zdrojů pro navrženou investici
6. Doporučení výběrem optimální varianty

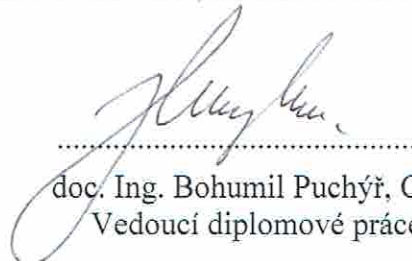
Cíl práce: U vybrané stavební investice aplikovat možný optimální výběr finančních zdrojů

Výstup práce: Vypracování doporučení pro rozhodnutí o městské investici

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
doc. Ing. Bohumil Puchýř, CSc.
Vedoucí diplomové práce

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá především zjišťováním možných způsobů financování investičního záměru v obci a výběrem nejvýhodnějšího řešení. V první, teoretické, části jsem se zabývala důležitými pojmy souvisejícími s tématem diplomové práce, např. veřejná správa v ČR, rozpočty územních samosprávních celků, EU a její regionální politikou aj. Ve druhé části jsem se zabývala již praktickými aspekty práce – charakteristikou konkrétní městské investice a možnými způsoby jejího financování – úvěry, dotace a sbírky.

Klíčová slova

Veřejná správa, obec, rozpočet, obecní rozpočet, příjmy obcí, dotace, regionální politika, investice, úvěry.

Abstract

Diploma thesis mainly deals with the identification of possible ways of financing investment project in the community, and selection of the best solution. In the first theoretical part I've dealt with important concepts related to the topic of the thesis, eg. public administration in the Czech Republic, the budgets of autonomous units, the EU, its regional policy and others. In the second part I have dealt with practical aspects of the thesis – the characteristics of a particular city investment and possible ways of financing – loans, grants and collections.

Keywords

Public administration, municipality, budget, municipal budget, incomes of municipalities, grants, regional policy, investments, loans.

Bibliografická citace VŠKP

Bc. Klára Snopková *Návrh možných finančních zdrojů pro městskou investici*. Brno, 2015. 102 s., 7 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce doc. Ing. Bohumil Puchýř, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 9.1.2016

.....
podpis autora
Bc. Klára Snopková

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu doc. Ing. Bohumilu Puchýřovi, CSc. za metodickou pomoc, odborné rady a vedení při psaní mé diplomové práce. Zároveň také děkuji svým rodičům, kteří mě podporovali po celou dobu mého studia.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČR	12
1.1 STÁTNÍ SPRÁVA.....	12
1.2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	13
2 KRAJ	14
3 OBEC.....	14
3.1 ORGÁNY OBCE	16
3.1.1 Zastupitelstvo.....	16
3.1.2 Starosta obce	17
3.1.3 Obecní úřad.....	18
3.2 ÚZEMÍ OBCE	18
3.3 OBČANÉ OBCE.....	18
4 VEŘEJNÉ FINANCE	19
4.1 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA ČR	20
4.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	22
4.3 STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED	23
5 VEŘEJNÉ ROZPOČTY ČR.....	23
5.1 PŘÍJMY	23
5.1.1 Rada obce.....	24
5.1.2 Daňové příjmy	25
5.1.3 Nedaňové příjmy.....	26
5.2 VÝDAJE	27
6 STÁTNÍ ROZPOČET ČR.....	27
6.1 PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU	28

6.2	VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	29
7	ROZPOČET OBCÍ	31
7.1	PŘÍJMY OBCÍ	33
7.1.1	Daňové příjmy obcí	34
7.1.2	Nedaňové příjmy obcí	38
7.1.3	Kapitálové příjmy obcí	39
7.1.4	Úvěry	39
7.1.5	Přijaté transfery	40
7.2	VÝDAJE OBCÍ	43
8	EVROPSKÁ UNIE	44
8.1	ROZPOČET EU	44
8.2	REGIONÁLNÍ POLITIKA EU	45
8.2.1	Regiony soudržnosti	46
8.2.2	Fondy EU	47
8.3	REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČR	49
9	INVESTICE	52
9.1	VEŘEJNÉ INVESTICE	54
10	VEŘEJNÁ ZAKÁZKA	54
11	HODNOCENÍ PROJEKTŮ	56
11.1	SWOT ANALÝZA A LOGICKÝ RÁMEC	56
II	PRAKTICKÁ ČÁST	58
12	CHARAKTERISTIKA MĚSTA BOJKOVICE	58
12.1	HOSPODAŘENÍ BOJKOVIC	60
13	MĚSTSKÁ INVESTICE	63
13.1	SWOT analýza	65
13.2	Logický rámec	65

14	FINANCOVÁNÍ NÁMĚSTÍ BOJKOVIC	67
14.1	VLASTNÍ ZDROJE.....	67
14.2	ÚVĚR.....	69
14.2.1	Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB).....	71
14.2.2	Komerční banka, a. s.....	74
14.2.3	Česká spořitelna, a. s.....	77
14.3	DOTACE	80
14.3.1	Fondy EU	80
14.3.2	Dotace ze státního rozpočtu a z ministerstev.....	84
14.3.3	Dotace z krajského rozpočtu.....	85
14.3.4	Norské fondy a EHP	87
14.3.5	Program švýcarsko – české spolupráce	88
14.4	JINÉ ZDROJE.....	89
14.4.1	Veřejná sbírka	89
14.4.2	PPP.....	94
	ZÁVĚR	95
	SEZNAM ZKRATEK	97
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	98
	SEZNAM OBRÁZKŮ	100
	SEZNAM TABULEK	100
	SEZNAM GRAFŮ	101
	SEZNAM ROVNIC	102
	SEZNAM PŘÍLOH	102

ÚVOD

Cílem mé diplomové práce je zjistit možné způsoby financování investičního záměru v obci a vybrat nejvhodnější. Jinak řečeno, jakým způsobem, z jakých zdrojů, může obec zaplatit veřejnou investici, a který pro ni bude nejvýhodnější.

V dnešní době, době moderního 21. století, kdy v naší zemi už 26 let vládne demokracie, je Český stát zadlužený – neumí hospodařit. Státní dluh za rok 2014 dosáhl výšky 1 663,7 mld. Kč, pro obyčejného člověka astronomická a nepředstavitelná částka. Dost podobně jsou na tom s hospodařením i české obce. Ty jsou v roce 2014 zadlužené v celkové výši 88,9 mld. Kč.

Je možné hledat viníka v tomto nepříjemném trendu, také je možné měnit lidi, kteří stojí ve vedení našich obcí, měst a celého státu, tak aby hospodařili s daněmi, které občané odvádí, lépe, aby nevznikaly tzv. tunely a černé díry. Pominu-li způsob hospodaření samosprávných celků, je možné peníze na aktivity obcí získávat i jinak. Např. celou řadou možných zahraničních donátorů – dotacemi EU, z fondů nečlenských zemí EU aj. Například dotace z fondů EU jsou již více než běžné, aktuálně probíhá již třetí programové období čerpání dotací v ČR, období 2014 – 2020.

Má práce bude rozdělena na dvě základní části a to na část teoretickou, kde se budu zabývat důležitými pojmy souvisejícími s tématem práce a na část praktickou, kde převedu teorii do praxe.

V teoretické části se zaměřím například na pojmy, jako jsou veřejná správa, územní samosprávné celky – tedy kraje a obce, fungování těchto celků, jejich financování a veřejné rozpočty obecně. Jednu z kapitol v teoretické části budu věnovat Evropské unii a s ní související regionální politice v EU a v ČR. V neposlední řadě zmíním také investice a veřejné zakázky.

V praktické části provedu popis konkrétní městské investice. Její účel a funkci. Dále již konkrétní šetření možného financování, které rozdělím do několika skupin – financování vlastními zdroji, úvěrem, dotacemi a poslední skupina bude patřit zdrojům, které nezařadím do žádné z předchozích skupin. Pravděpodobně bude nutné navštívit komerční banky pro stanovení přibližných úvěrových podmínek, také prostudovat

webové stránky jednotlivých ministerstev a jiných institucí k zjištění co nejvíce informací o dotacích.

Téma práce shledávám velmi zajímavým, je zároveň i hodně aktuální a předpokládám, že ukáže na fakt, že peníze jsou, jen je potřeba je objevit a umět o ně požádat. V takovém případě je možné investovat, inovovat, zlepšovat kvalitu bydlení v obcích a tím mít spokojené obyvatele.

I TEORETICKÁ ČÁST

„Rozpočet by měl být vyvážený, státní pokladna by se měla znovu naplnit, veřejný dluh by se měl snížit, arogance úřednictva by se měla zmírnit a být pod dozorem a pomoc cizím zemím by se měla omezit, pokud Řím nemá přijít na mizinu. Lidé se opět musí naučit pracovat namísto toho, aby žili z veřejné podpory.“ (z knihy A Pillar of Iron od Taylora Caldwell)

Marcus Tullius Cicero

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČR

Česká republika je parlamentní demokratickou republikou, která dělí moc ve státě na výkonnou, zákonodárnou a soudní. Prezident a vláda zastupující v naší zemi exekutivu neboli moc výkonnou. Moc zákonodárnou má v ČR dvoukomorový parlament – Poslanecká sněmovna a Senát. A moc soudní, která je zastoupena soustavou soudů.

Veřejná správa se dělí a je vykonávána jako státní správa a samospráva. Je to soubor aktivit, které se řídí ve prospěch zájmu státu. Veřejná správa je soubor mnoha orgánů, úřadů a institucí, které jsou děleny právě mezi státní správu a samosprávu a dále členěny.

1.1 STÁTNÍ SPRÁVA

Státní správa je vykonávána státem ve prospěch všeobecného zájmu a ve prospěch státu. Na základě státní správy je vykonávána výkonná moc v naší zemi. Ve velké míře je rovněž vykonávána na místní úrovni. Výkon státní správy lze svěřit orgánům územní samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon. V takovém případě hovoříme o přenesené působnosti obcí a krajů.

Státní správa se dělí podle úrovně řízení na:

- Centralizovanou – většinu výkonů státní správy řeší sami ústřední orgány státní správy, zbylé úkoly delegují

- Decentralizovanou – pravomoc řízení je přenesena na menší územní celky, tedy kraje a obce

Orgány státní správy:

- Ústřední orgány státní správy
 - Vláda
 - Ministerstva
- Ostatní orgány státní správy
 - Např. Finanční úřad
 - Český statistický úřad
 - Stavební úřad apod.

1.2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

Jde o veřejnou správu nevykonávanou státem, ale územními celky na úrovni krajů a obcí. Decentralizace je potřebná proto, aby sami občané mohli rozhodovat o chodu a fungování obcí a krajů, prostřednictvím svých zástupců. Samospráva v ČR se dělí na dvě úrovně, na samosprávu obcí, a na vyšší úroveň územní samosprávy, samosprávu krajů. Tudíž územní samosprávu vykonávají obce a kraje.

K hlavním úkolům spadajícím do agendy samosprávy je například: hospodaření obce/kraje s vlastním majetkem, spravovat a pečovat o území, udělování čestného občanství fyzickým osobám, vytvářet vlastní vyhlášky aj.

2 KRAJ

„Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu.“¹

Předchůdci krajské samosprávy jsou okresy, které definitivně zanikly k 1. 1. 2003 z hlediska územního členění. S účinností od 1. 1. 2000 je celá republika rozdělena do 14 samosprávných celků – krajů, každý v čele s hejtmánem. Speciálně takto vzniklým celkem je i hl. město Praha, která má, na rozdíl od ostatních, v čele primátora.

Podle zákona č. 129/2000 sb. o krajích musí kraj spolupracovat s obcemi spadajícími do území kraje, ale nesmí zasahovat do jejich samostatné působnosti. Jde mu o blaho veřejnosti. Každý kraj má své území a občany. Orgán, který má nejvyšší rozhodovací funkci je zastupitelstvo kraje, je tvořeno zastupitelstvem. Zastupitelstvo kraje je voleno na čtyři roky občany celého kraje. V čele zastupitelstva i celého kraje je hejtmán, který zastupuje kraj navenek. Výkonnou moc má v kraji rada, která má 9 nebo 11 členů v závislosti na počtu obyvatel kraje. Dalšími orgány jsou krajský úřad a výbory kraje.

V ČR jsou kraje různě velké, různě zalidněné, rozdílně členité a všelijak kulturně rozdílné. Například Jihočeský kraj je nejméně zalidněnou oblastí republiky, Praha je nejmenším krajem a Jihomoravský kraj je s nejteplejším podnebím.

3 OBEC

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“.²

„Obce si jsou rovny ve své autonomii. V praxi jsou si však rovny před zákonem v kontextu jejich samostatného rozhodování“³ Z právního hlediska je obec veřejnoprávní korporací, která je zodpovědná za své činy, pečuje a spravuje své území, nejsou jí lhostejné potřeby občanů, snaží se o rozvoj. V České republice je k 1. 1. 2013

¹ § 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích

² § 3 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

³ VALEŠ, Lukáš. Politologické aspekty veřejné správy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, 246 s. ISBN 80-738-0010-1. St 119.

podle údajů Českého statistického úřadu 6 253 obcí, ve kterých žije přes 10 500 000 obyvatel. Každá obec patří do vyššího správního celku – kraje.

Působnost obce se dělí dle zákona o obcích na:

- Samostatnou působnost
- Přenesenou působnost

Samostatná působnost je taková, kdy obec rozhoduje o svých věcech sama. Má pravomoc rozhodovat v některých oblastech veřejné správy. „Obec vykonává veřejnou správu v samostatné působnosti, tzn. Volené orgány obce, které svým rozhodnutím svěřují vlastní realizaci svým výkonným orgánům. Orgány rozhodují za občana (ne vždy si to však v praxi uvědomují).“⁴

Přenesená působnost znamená, že obec vykonává výkonnou moc přeneseně za stát. Zastupuje ho. Podle Pekové (r. 2008, st. 120) vykonávají přenesenou působnost v obcích výkonné orgány, které jsou kontrolovány orgány státní správy.

Podle velikosti obce dělíme do čtyř základních skupin:

- Obec (vesnice)
- Městys
- Město
- Statutární město

Obec je takové sídlo, které nemá víc jak 3000 obyvatel a zároveň nemá jiný status.

Městys, po mnoha letech opět živý pojem, je obec, která o tento titul požádá a udělí mu jej premiér. „Obec, která byla oprávněna užívat označení městys přede dnem 17. května 1954, je městysem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny tak na žádost obce stanoví a zároveň určí den, od kterého se obec stává městysem.“⁵

⁴ PEKOVÁ, Jitka. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. St. 120

⁵ § 3 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

Město je obec, která má více jak 3 000 obyvatel a na její žádost jí byl tento titul udělen nebo tento titul měla v historii a po žádosti jí byl opět přidělen.

Další skupinou jsou tzv. *statutární města*, která se člení na městské části a obvody, kde má přenesenou působnost za všechny městské části magistrát a pod něj spadající úřady jednotlivých městských částí. Všechna statutární města jsou vypsána v zákoně o obcích. Hlavou statutárního města je primátor.

Speciální postavení má *hl. m. Praha*, která nepatří ani do jedné z výše uvedených skupin. Praha je rozdělená na městské části.

Dalším dělením obcí je dělení podle přenesené působnosti:

- Obce se základním působením I
- Obce s pověřeným obecním úřadem II
- Obce s rozšířenou působností III

V ČR je více než 80% malých obcí do 5 000 obyvatel. Dá se říct, že je to trend, protože stále více malých měst patřících pod větší města, se snaží odtrhnout a hospodařit sama. Z ekonomického hlediska to není dobrý jev, protože čím je obec menší, tím je pro ni složitější a náročnější obstarání dostatku veřejných statků pro své občany.

3.1 ORGÁNY OBCE

Každá obec, ať už se jedná o vesnici nebo městys, má svou samosprávu. Té využívá na základě přenesené působnosti státní správy na úrovni moci výkonné, tzv. deleguje moc přímo obcím, aby byly samy odpovědné za svůj chod a mohly samy hospodařit. Autonomie obcí je dána Ústavou.

3.1.1 Zastupitelstvo

Vrcholným orgánem obce je zastupitelstvo. Je voleno na čtyřleté volební období. Zastupitelé jsou voleni přímo občany, žijícími v dané obci. Schůze zastupitelstev jsou veřejné a dle zákona o obcích jsou zasedání nejméně čtyřikrát za rok.

Na základě samostatné působnosti zastupitelé rozhodují o rozpočtu a závěrečném účtu obce, úvěrech, zřízení městské policie, mzdě starosty, prodeji nemovitostí aj. V přenesené působnosti zastupitelstvo například schvaluje územně plánovací dokumentaci.

„Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městysu, městě, městském obvodu, městské části“⁶

Velikost zastupitelstva je dána počtem obyvatel obce viz následující tabulka 1:

Tabulka 1 – Počet členů zastupitelstva obce na obyvatele⁷

Do 500 obyvatel	5 až 15 členů
Nad 500 a do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
Nad 3 000 a do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
Nad 10 000 a do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
Nad 50 000 a do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
Nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

3.1.2 Starosta obce

Starosta zastupuje obec, podobně jako prezident stát, navenek. Do své funkce je volen zastupitelstvem obce. Spolu se starostou je volen také jeden nebo více místostarostů, kteří můžou, ale nemusejí být uvolnění ze zaměstnání. Místostarosta zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti. Ze své funkce má starosta povinnost informovat veřejnost o činnosti obce. „Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.“⁸

⁶ § 68 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁷ § 68 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

⁸ § 103 odst. 5 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

3.1.3 Obecní úřad

Obecní úřad je orgánem obce. Je tvořen starostou a jeho zástupci, tajemníkem, je-li v obci tato funkce zřízena, a dalšími zaměstnanci úřadu. Hlavou obecního úřadu je starosta obce. Podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. Obecní úřad plní úkoly, přidělené zastupitelstvem, a je k dispozici komisím a radám.

Typy obecních úřadů:

- Městský úřad; u měst s titulem město
- Obecní úřad; u obcí bez titulu město a zároveň bez titulu statutární město
- Magistrát; úřad ve statutárním městě

Orgány obecního úřadu jsou ostatní komise a výbory. Výbory, jako například finanční výbor, mají kontrolní a poradní funkci. Jsou složeny z členů, kteří nejsou, až na výjimku předsedy komise, členy zastupitelstva.

3.2 ÚZEMÍ OBCE

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“⁹ Podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. (§ 18-21) má každá obec jedno nebo více katastrálních území. Každé území v ČR spadá do území nějaké obce, kromě výjimek, které stanoví zákon. V České republice vznikají i nová území obcí a to tím, že se například z jednoho většího města odtrhne její malá část, a tím vznikne její autonomie a též její samostatné území. Nebo naopak může jít o sloučení obcí, čímž vznikne jedno větší území.

3.3 OBČANÉ OBCE

Občan. Na první pohled významově stejné slovo, jako slovo obyvatel. Synonymum, dalo by se skoro říct. Z právní stránky věci, jak říká zákon, je občan fyzická osoba, která je občanem ČR a zároveň je v dané obci přihlášena k trvalému pobytu. Kdežto obyvatel je obecný pojem. Každý občan je zároveň i obyvatel, třeba já, jsem občanem města Bojkovice, ale přes rok žiju v Brně, kde jsem jenom obyvatel. Pro obec je každý občan po finanční stránce pozitivem, protože taky podle počtu obyvatel

⁹ § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

dostává od státu přerozdělené peníze. Pro Brno je to nevýhodné, protože nejsem přihlášená k trvalému pobytu tam, ale mohu využívat jeho služeb, takže mým „neobčanstvím“ vlastně město Brno přichází o peníze.

Z občanství plynou práva ale i povinnosti. Mezi základními právy jsou právo volit zastupitelstvo obce, dále vyjádřit svůj názor na zasedání zastupitelstva, vyjádřit se k rozpočtu, hlasovat v referendu, oficiálně podávat návrhy a připomínky k chodu obce. Jako povinnost bych uvedla platba poplatků za svoz komunálního odpadu.

4 VEŘEJNÉ FINANCE

„Veřejné finance jsou peněžní vztahy, vznikající v souvislosti s tvorbou, rozdělováním a užitím peněžních fondů spojených s činností veřejných institucí. Podstatnou charakteristikou těchto vztahů je to, že vždy jedním ze subjektů je stát (případně město, obec).“¹⁰ Veřejné finance (VF) jsou tedy nástrojem finanční politiky, jsou to peněžní toky, které souvisí s tvorbou a přerozdělováním peněžních fondů pro činnost státu a jeho institucí. Jsou součástí veřejné ekonomie, určují fungování veřejného sektoru.

Veřejné finance stojí na třech hlavních pilířích, jedná se o principy:

1. Princip *neekvivalence* – subjekt předem nezná přesný účel platby
2. Princip *nedobrovolnosti* – z důvodu neznámého účelu platby, byla tato povinnost uzákoněna
3. Princip *nenávratnosti* – zaplacením např. daně nevzniká státu povinnost na její zpětné proplacení

Teorie VF popisuje tři funkce veřejných financí:

- *Alokační* – ideální poměr mezi produkcí soukromých a produkcí veřejných statků, stát řídí produkci veřejných statků
- *Stabilizační* – stát se snaží pomocí příjmů a výdajů o optimální míru nezaměstnanosti, inflace a o ideální růst ekonomiky

¹⁰ LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. Vyd. 2., aktualiz. a rozš. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009, 160 s. ISBN 978-80-7204-618-8. Str. 15.

- *Redistribuční* – hodně diskutovaná funkce VF, při níž se stát snaží svými zásahy dosáhnout spravedlivého stavu, tj. snížit nerovnosti mezi subjekty pomocí příjmů a statků, např. pomocí daní

VF zahrnují státní rozpočet, územní rozpočty, rozpočet pro fungování státních podniků, účelové fondy a jiné státem řízené fondy.

4.1 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA ČR

Rozpočtová soustava (RS) je soustava veřejných peněžních fondů, Jedná se o finanční toky, které jsou nenávratné. „Čím je složitější struktura veřejné vlády, tím je členitější rozpočtová soustava.“¹¹ RS je součástí veřejných financí ČR.

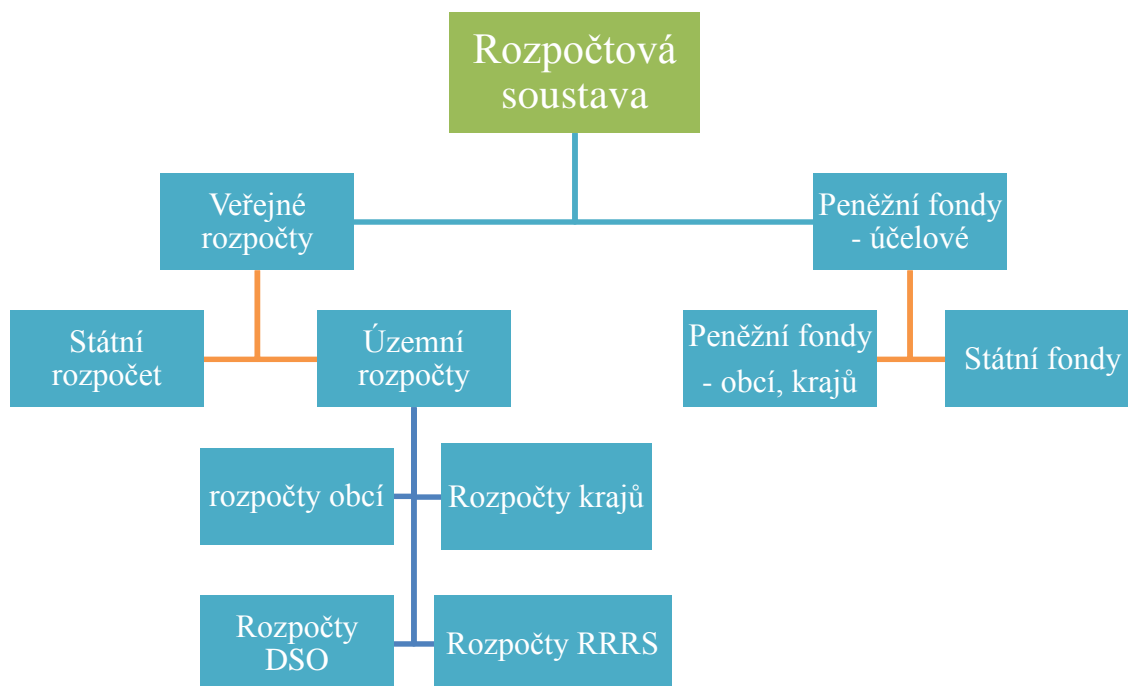
„Do rozpočtové soustavy patří:

- Soustava veřejných rozpočtů
- Soustava mimorozpočtových fondů
- Rozpočty veřejnoprávních (vládních) neziskových organizací“¹²

¹¹ PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005, 527 s. ISBN 80-735-7049-1. St. 85.

¹² PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005, 527 s. ISBN 80-735-7049-1. St. 90.

Obrázek 1 – Rozpočtová soustava ČR¹³

Nejdůležitější postavení v soustavě veřejných rozpočtů má *Státní rozpočet*, protože shromažďuje největší podíl finančních prostředků státu. Další jsou *rozpočty územních samospráv* (obcí a krajů) a *příspěvkových organizací*.

Do rozpočtové soustavy se řadí i tzv. *mimorozpočtové fondy*, které se podle Pekové (2008, st. 199) řadí do rozpočtové struktury, protože jsou zřizovány podle zákona, aby finančně a dlouhodobě zajistily financování určitých potřeb, a protože hospodaří s veřejným majetkem.

V závislosti na účetní bilanci může veřejný rozpočet existovat jako:

- Přebytkový – pokud jsou příjmy vyšší než výdaje; například Norsko
- Vyrovnaný – jsou-li příjmy rovny výdajům; ideální, ne moc reálný stav
- Schodkový neboli deficitní – je tehdy, pokud jsou výdaje větší než příjmy; s tímto nepříznivým trendem se potýká většina státních rozpočtů v Evropě

¹³ Podle PEKOVÁ, Jitka. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. St. 204

4.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA

„Touto vyhláškou se stanoví rozpočtová skladba jakožto jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňuje v rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu, při sledování čerpání rezervního fondu organizačních složek státu, v rozpočtech státních fondů...“¹⁴

Třídění příjmů a výdajů podle zákona o rozpočtové skladbě:

1. odpovědnostní - třídění příjmů a výdajů z hlediska odpovědnostního
2. druhové - třídění příjmů a výdajů z hlediska druhového
3. odvětvové - třídění příjmů a výdajů z hlediska odvětvového
4. konsolidační - třídění příjmů a výdajů z hlediska konsolidačního
5. zdrojové - třídění příjmů a výdajů z hlediska jejich zdroje
6. doplňkové - třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům
7. programové - třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti k programům podle § 12 a 13 rozpočtových pravidel
8. účelové - třídění výdajů z hlediska účelu rozpočtového přesunu
9. strukturní - třídění příjmů a výdajů z hlediska jejich věcné podstaty
10. transferové - třídění příjmů a výdajů z hlediska účelů transferů

Čtyři hlediska třídění příjmů a výdajů:

- Hledisko druhové
- Odpovědnostní
- Odvětvové
- Konsolidační

¹⁴ § 1 odst. 1 zákona č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

4.3 STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED

V zákoně 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech se nachází mimo jiné taky pojem Střednědobý výhled (SV). SV se zpracovává spolu s rozpočtem, jde o pomocný nástroj k plánování hospodaření po uplynutí rozpočtového roku, pro nějž byl rozpočet sestaven. Obsahuje předpokládané příjmy a výdaje státního rozpočtu ale také rozpočtů územních celků. Zpracovává se na dobu dvou až pěti let po roce, pro který byl sestaven rozpočet. Je členěn podle rozpočtové skladby. Pokud SV počítá s tím, že státní rozpočet bude deficitní, řeší způsoby financování těchto deficitů.

5 VEŘEJNÉ ROZPOČTY ČR

Veřejný rozpočet (VR) je nástroj, který shromažďuje informace o finančních tocích z veřejných financí na pokrytí cílů stanovených v rozpočtu. V globálu jde o rozpočet, který se sestavuje na konkrétní rozpočtové období z veřejných finančních zdrojů. Může jít o *Státní rozpočet ČR (viz kapitola 6)*, *rozpočet obcí (viz kapitola 7)*, *krajů*, aj.

5.1 PŘÍJMY

Mezi příjmy se řadí daně, poplatky, cla, úvěry a ostatní příjmy. Daně jsou bezesporu největší příjmovou položkou všech veřejných rozpočtů. Pokud má být jakýkoli veřejný rozpočet vyrovnaný, což považuji za optimální, musí rozpočet obsahovat příjmy v takové míře, aby dokázali pokrýt veškeré výdaje. Příjmy veřejných rozpočtů se třídí podle mnoha kritérií, k těm nejpoužívanějším patří:

Třídění z hlediska návratnosti:

- Návratné – jsou takové, které jsou ve veřejném rozpočtu jen na určitou dobu, poté se musí vrátit (např. bankovní úvěr)
- Nenávratné – jsou takové, které veřejný rozpočet nevrací a v rozpočtu zůstávají (např. cla)

Z hlediska původu zdroje

- Úvěrové
- Neúvěrové

Z časového hlediska

- Běžné – slouží ke krytí běžných výdajů, daňové a nedaňové
- Kapitálové – jsou většinou nedaňového původu, kryjí investiční výdaje

Z hlediska závaznosti

- Povinné – jsou povinné ze zákona (např. daně)
- Fakultativní – jsou závislé na rozhodnutí příslušného úřadu (např. poplatky za psa v obci)

Z hlediska území

- Územní – jsou vybírány lokálně v daném území, kde jdou do místního rozpočtu
- Celostátní – jsou vybírány na celém území republiky a jdou do státního rozpočtu

5.1.1 Rada obce

Rada je výkonným orgánem obce. Je volena ze zvolených zastupitelů. V obcích, kde se rada nevolí, přebírá tuto pravomoc starosta. „Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.“¹⁵ Schůze obecních rad jsou neveřejné. Mezi její funkce patří například příprava podnětů k jednání na zasedáních zastupitelstva.

¹⁵ § 99 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

5.1.2 Daňové příjmy

Daně tvoří většinu příjmů všech veřejných rozpočtů. Jedná o nenávratné, povinné a opakující se zdroje SR. Zákon zde stanovuje sazbu daně, případné slevy na dani, plátce, termíny a lhůty pro jejich odvádění, objekty zdanění, místo výběru daně.

Tabulka 2 – Daňové příjmy ve státním rozpočtu¹⁶

Rok	Příjmy celkem	Daňové příjmy	% z celkových příjmů
2011	1 012 755 373 190 Kč	890 250 033 518 Kč	87,9%
2012	1 051 386 869 310 Kč	912 278 176 506 Kč	86,8 %
2013	1 091 863 396 381 Kč	922 404 419 211 Kč	84,5 %
2014	1 133 825 907 910 Kč	952 517 612 783 Kč	84 %

Z tabulky 2 daňových příjmů v letech 2011 - 2014 je evidentní, že v průběhu let je vybraná částka na daních větší, ale naopak se snižuje procento z celkové závislosti příjmů na právě daňových příjmech. Je patrné, že daňové příjmy jsou pro stát stále nejdůležitější a tudíž je v jeho vlastním zájmu si nejvíce hlídat. Právě proto jsou zákonem stanoveny přesné podmínky pro daňové odvody, které se vyměřují pomocí několika základních způsobů:

- Srážkou z příjmu
 - Podkladem je daňové přiznání
 - Podkladem je daňový výměr
-
- Daně se platí jednou za rok – např. daň z nemovitosti
 - několikrát za rok jako záloha – např. DPH
 - nebo každý měsíc – např. DPH, DPFO

Daňový systém v ČR je souhrn všech daní vybíraných na našem území, jedná se o daně *PŘÍMÉ* a *NEPŘÍMÉ*.

- *Daně přímé* – poplatník a plátce je stejná osoba, daně z příjmů a majetku.

¹⁶ Údaje sesbírány z webu www.monitor.statnipokladna.cz

- *Daně nepřímé* – znám je pouze plátce, který odvádí vybrané daně od poplatníka státu, daně nepřímé jsou tedy vybírány prostřednictvím plátce od poplatníků. DPH, spotřební daň a jiné.

Jiným dělením je dělení podle rozpočtového určení daní na:

- *Daně sdílené* – probíhá přerozdělení na celostátní úrovni (např. DPH)
- *Daně svěřené* – zůstávají v obci (v kraji), nepřerozdělují se (např. daň z nemovitosti).

5.1.3 Nedaňové příjmy

Nedaňovými příjmy se rozumí všechny ostatní příjmy, které nejsou daňového původu. Podle Lajtkepové (2009, st. 57) se mezi nedaňové příjmy řadí:

- *Příjmy z podnikání* – příjmy z podnikání veřejných společností
- *Příjmy s majetkovým podnikáním* – příjmy z prodeje státního nebo obecního majetku
- *Poplatky* – jsou to jednorázové poplatky za konkrétní úkony prováděné státními orgány

Tabulka 3 – Procentuální podíl nedaňových příjmů ve SR

	Rok			
	2011	2012	2013	2014
Nedaňové příjmy ve SR v %	2,6	3,1	3,3	4,7

Jak je jasné vidět z tabulky 3, podíl nedaňových příjmů v jednotlivých letech roste vzestupnou tendencí, což může být následkem aktivního čerpání dotací, větší aktivity v investování, či díky novým poplatkům a jiné.

5.2 VÝDAJE

Výdaje veřejných financí financují činnost státní správy a samosprávy. Veřejné rozpočty, tak jako Státní rozpočet, rozpočty obcí, krajů a jiných uskupení, obsahují nejenom příjmy, ale i výdaje. „Zdrojem krytí veřejných výdajů jsou v rámci veřejných rozpočtů veřejné příjmy, může ale dojít i k jejich dluhovému financování.“¹⁷

Stejně jako příjmy, tak se i výdaje veřejných rozpočtů člení a dělí do podskupin a kategorií například podle hlediska času, návratnosti, místa, z kterého jsou tvořeny apod. Podle druhu na běžné a kapitálové.

Problémem veřejných výdajů je to, že nejdou nikdy přesně dopředu určit. Jsou výdaje plánované a neplánované, ty plánované se řeší dopředu, neplánované až během vzniku.

6 STÁTNÍ ROZPOČET ČR

Státní rozpočet (dále jen SR) je finanční plán hospodaření státu. Je nejdůležitějším rozpočtem státu. Podle Pekové (r. 2008, st. 253) má asi 80% podíl všech příjmů a výdajů ČR. Sestavuje se vždy na jeden kalendářní rok. Jestliže se SR neschválí do 1. ledna nového roku, tj. nového rozpočtového období, nastává tzv. rozpočtové provizorium, podle kterého se hospodáří až do doby, kdy je zastupitelstvem (na územní úrovni) sestaven dodatečný rozpočet. V takovém případě se hradí pouze prioritní výdaje.

„Celkové příjmy státního rozpočtu České republiky na rok 2015 (dále jen „státní rozpočet“) se stanoví částkou 1118455070558 Kč. Celkové výdaje státního rozpočtu se stanoví částkou 1218455070558 Kč. Schodek státního rozpočtu činí 100000000000 Kč. Schodek státního rozpočtu bude vypořádán těmito financujícími položkami:

- a) zvýšením stavu státních dluhopisů do výše 101416800000 Kč,
- a) změnou stavu na účtech státních finančních aktiv, a to zvýšením o 1416800000 Kč.“¹⁸

¹⁷ LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. Vyd. 2., aktualiz. a rozš. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009, 160 s. ISBN 978-80-7204-618-8. Str. .

¹⁸ § 1 odst. 1 zákona č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015

Státní rozpočet je:

- „dokument schvalovaný zákonodárným sborem ve formě speciálního zákona
- Jelikož stanoví předpokládané příjmy a výdaje státu, půjde o finanční plán
- Schvalování na určité časové období dokazuje jeho časovou omezenost, shodnou nejčastěji s kalendářním rokem.“¹⁹

SR je z účetního hlediska bilancí příjmů a výdajů, je to centralizovaný finanční plán, na kterém jsou závislé nižší územní celky. Je to soubor předpokládaných příjmů a výdajů, popisuje výdaje – např. financování zdravotnictví a na druhé straně řeší předpokládané příjmy – např. odvod daní. SR je schvalován na každý kalendářní rok. Je vydáván formou zákona.

6.1 PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU

Bez příjmů nejsou výdaje. Příjmy jsou zdrojem krytí výdajů. V odborné literatuře se dělí podle mnoha kritérií na skupiny a další podskupiny např. příjmy podle povinnosti na plátce na *obligatorní* a *fakultativní*; z hlediska návratnosti na *návratné* a *nenávratné* a další.

Příjmy SR jsou například:

- *Daně*
- *Příjmy z prodeje majetku*
- *Příjmy z pronájmu*
- *Správní a soudní poplatky*
- *Mýto*
- *Clo*
- *Sociální a zdravotní pojistné a jiné*

¹⁹ *Veřejná ekonomika I.: veřejný sektor a veřejná správa*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 126 s. ISBN 978-80-7318-947-1. Str. 96.

6.2 VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU

„Největší výdaje státního rozpočtu tvoří výdaje na důchody a sociální a nemocenské dávky. Druhá největší částka jde ze státního rozpočtu do školství. Třetí největší výdaj představují úroky ze státního dluhu.“²⁰

Největší výdaje ve SR má Ministerstvo práce a sociálních věcí, dále pak Ministerstvo financí a třetí pomyslné místo obsazuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Z tohoto vyplývá, že hlavními výdaji SR jsou bezpochyby položky, které souvisí se sociálními dávkami, důchody, školstvím a vědou.

Mandatorní výdaje (povinné) jsou speciální skupinou výdajů. Vyplývají ze zákona, ze smluvních vztahů nebo z jiných právních norem. Ve státním rozpočtu se s nimi vždy počítá.

Jedná se například o tyto výdajové položky:

- Sociální transfery
- Státní příspěvek na penzijní připojištění
- Sociální podpora
- Státní příspěvek na stavební spoření atd.

Obecně lze říci, že pokud jsou výdaje větší než příjmy, vzniká problém, fungování státu je ohroženo. Stát nemá na pokrytí důchodů, neinvestuje do rozvoje, pozastavuje stavby (jak tomu bylo například za vlády ministra dopravy Víta Bárty, který zastavil stavbu silnic a železnic). Aby se dluh vyrovnal a stát mohl i nadále platit důchody, mandatorní a ostatní výdaje, musí k tomu podnikat jisté kroky:

- Prodej státních dluhopisů
- Prodej majetku státu – tzv. privatizace
- Úvěry od mezinárodních institucí, bank a vládních institucí jiných zemí

²⁰ <http://www.penize.cz/80359-co-je-statni-rozpocet>

V tabulce 4 je rozdělení státního rozpočtu dle členění příjmů a výdajů podle Pekové.

Tabulka 4 – Státní rozpočet ČR v současné době ²¹

Příjmy	Výdaje
Běžné - Daňové – svěřené daně - sdílené daně - Cla - Příspěvky na soc. zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti - Správní poplatky - nedaňové – příjmy z pronájmu majetku - Od OS, PO, od podnikatelů - Odvody ČNB - Přijaté úroky - Přijaté sankce za porušení rozpočtové kázně - ostatní	Běžné – neinvestiční: - alokační - mzdy a platy - povinné pojistné za zaměstnance - materiálové - energie apod. - redistribuční: - transfery – dotace – neúčelové - účelové - OS, PO, podnikům, obč. sdružením a ostatním soukromoprávním neziskovým organizacím, obcím a krajům, státním fondům (mimorozpočet) - úroky - platby do zahraničí - sociální dávky - ostatní
Kapitálové - z prodeje nemovitého majetku - z prodeje cenných papírů (ve vlastnictví státu) a majetk. podílů - příjmy z emise státních obligací - přijaté splátky z vládních úvěrů, půjček - ostatní Přijaté dotace - z mimorozpočtových fondů apod.	Kapitálové – investiční - na pořízení hmotného a nehmotného majetku - na nákup cenných papírů - poskytnuté investiční účelové dotace OS, PO, obcím a krajům - investiční půjčky poskytnuté různým subjektům - splátky úvěrů, půjček - ostatní

²¹ PEKOVÁ, Jitka. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. St. 204. St. 256.

7 ROZPOČET OBCÍ

„Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek.“²²

Rozpočet obcí (RO), stejně jako krajů, je druh veřejného rozpočtu územní samosprávy. Každá obec hospodář s majetkem. Snaží se občanům zajistit veřejné statky, ať už ze svých zdrojů nebo zdrojů cizích. „Rozpočet územního samosprávného celku a svazku obcí je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku a svazku obcí.“²³ Rozpočet obcí, stejně jako krajů je druh veřejného rozpočtu územní samosprávy. Je sestavován na každý kalendářní rok. Základními jednotkami rozpočtů jsou PŘÍJMY (6.1), VÝDAJE (6.2) a OSTATNÍ OPERACE (6.3).

Tvorba rozpočtu a jeho následná existence má několik základních fází:

1. Návrh
2. Projednávání
3. Schválení
4. Plnění a kontrola
5. Závěrečný účet obce

Každý rozpočet by měl splňovat tyto zásady:

- Sestavování každý rok
- Reálnost a pravdivost
- Úplnost a jednotnost
- Dlouhodobou vyrovnanost
- Zásadu publicity – zveřejnit návrh rozpočtu nejpozději 15 dní před projednáváním.
- Právo občanů vyjádřit se

²² § 2 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

²³ § 4 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Rozpočet obcí se sestavuje ve dvojí podobě jako rozpočet:

- *BĚŽNÝ* – je sestavován jako bilance běžných příjmů a výdajů, řeší většinou položky, které se opakují každý rok.
- *KAPITÁLOVÝ* – obsahuje investiční položky.

Tak jako SR, tak i RO může být chápán různě:

- Rozpočet jako *BILANCE* – Zákon 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech uvádí, že se rozpočty obcí (dále jen RO) sestavují jako vyrovnané $P = V$ nebo přebytkové $P > V$, kdy vzniká přebytek, kladný rozdíl v hospodaření. Schodkový $P < V$ je schválen jen tehdy, je-li definován zdroj krytí – prostředky na pokrytí dluhu z minulých let, půjčkou. Vzniklý schodek se hradí z příjmů z minulých let nebo z příjmů budoucího období. V literatuře se setkáváme se vzorcem popisujícím hospodaření obce:

Rovnice 1 - Vzorec pro výpočet hospodaření obce

$$F_1 + P - V = F_2$$

F_1 ... stav finančních prostředků na začátku nového období

P ... příjmy během nového období

V ... výdaje během nového období

F_2 ... výsledek hospodaření na konci období

- *Rozpočet jako FINČNÍ PLÁN* – Jde o plán hospodaření, podle kterého obec v daném kalendářním období hospodaří. Odhady příjmů a výdajů by měly splňovat zásadu reálnosti a pravdivosti.
- *Jako DECENTRALIZOVANÝ PENĚŽNÍ FOND* – Stejně jako jiné veřejné rozpočty je RO místem, kde se točí příjmy obce, které se dále rozdělují a financují se z nich výdaje územních samospráv.

7.1 PŘÍJMY OBCÍ

„Peníze jsou dobrý sluha, ale zlý pán.“

Francis Bacon

Podstatnou kapitolou pro tuto práci je právě kapitola 7.1 Příjmy obcí, která už konkrétně shrne a popíše příjmy měst a obcí.

„Alespoň část finančních zdrojů místních společenství pochází z místních daní a poplatků, jejichž sazbu mohou místní společenství v mezích zákona stanovit.“²⁴ Tak jako státní rozpočet má i rozpočet obcí daňové, nedaňové, kapitálové a jiné příjmy.

Plánované příjmy jsou takové, které dopředu plánujeme a můžeme říct, že s nimi počítáme. Víme o nich.

Neplánované příjmy jsou takové, s kterými nepočítáme, vznikají tzv. náhodně, v rozpočtech obcí nejsou uváděny, protože jsou prostě neplánované, nedokážeme předem určit, že vzniknou a případně v jaké výši.

Návratné příjmy jsou takové, které je nutné v určitém časovém úseku navrátit. Může jít např. o různé typy úvěrů. Úvěr může být poskytnut veřejným nebo soukromým subjektem. Od soukromníka plyne pro příjemce úvěru úrok, od státu ne. Problém je v tom, že stát obecně nemá dostatek finančních prostředků k tomu, aby půjčovat bezúročně obcím.

Nenávratné příjmy jsou příjmy, které nemusí příjemce (obec) vracet. Jsou takové, s nimiž obce počítají v rozpočtech, zároveň můžou být plánované či neplánované. V tomto případě to jsou např. příjmy daňové, různé transfery, příjmy z podnikání obcí a jiné.

²⁴ ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit*. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010, 168 s. ISBN 978-80-213-2024-6. Str. 31.

Tabulka 5 – Rozdělení příjmů obcí podle Lajtkepové²⁵:

BĚŽNÉ	
Daňové	Svěřené daně
	Sdílené daně
	Místní poplatky
	Správní poplatky
Nedaňové	Poplatky za služby
	Příjmy z pronájmu majetku
	Příjmy od organizačních složek a příspěvkových organizací
Zisk z obecních podniků	
Dividendy z akcií, přijaté úroky	
Transfery – dotace	Účelové
	Neúčelové
KAPITÁLOVÉ	
Z prodeje majetku	
Z prodeje akcií a majetkových podílů	
Kapitálové transfery	Účelové
	Neúčelové
Přijaté úvěry	
Příjmy z emise komunálních obligací	
Přijaté splátky půjček	

7.1.1 Daňové příjmy obcí

Daňové příjmy obcí podléhají zákonu č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. U těchto příjmů nemají obce skoro žádnou pravomoc jakkoli do výše vybíraných daní zasahovat. Obce daně vybírají prostřednictvím finančních úřadů od plátců daně. Takto vybrané daně se buď posílají do státní pokladny jako daně *SDÍLENÉ*, odkud jsou později přerozdělovány a pouze část z nich putuje zpět obcím, anebo zůstávají rovnou, v celé své výši, obci, ve které jsou vybrány jako daně *SVĚŘENÉ*.

²⁵ LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. Vyd. 2., aktualiz. a rozš. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009, 160 s. ISBN 978-80-7204-618-8. Str. 107.

- *Daně SDÍLENÉ* – jsou vybírány v rámci celé republiky a seskupovány ve státní pokladně, odkud jsou později přerozdělovány nižším územním jednotkám (např. DPH).
- *Daně SVĚŘENÉ* – zůstávají v obci (v kraji), nepřerozdělují se (např. daň z nemovitosti).

Tabulka 6 – Sdílené a svěřené daně²⁶

Typ daně	Zdroj
SDÍLENÉ	DPFO ze závislé činnosti
	DPFO ze samostatné výdělečné činnosti
	DPFO z kapitálových výnosů
	DPPO
	DPH
	Odvod z loterií
	Odvoz z výherních automatů
SVĚŘENÉ	Daň z nemovitosti
	DPPO poplatníkem je obec

Rozpočtové určení daní (RUD) je řízeno zákonem 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. „Tento zákon upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitých věcí a daně silniční.“²⁷ Tento zákon určuje, kam které daně a v jaké výši jdou. Daňové příjmy jsou podstatnými příjmy jak krajských tak municipálních rozpočtů.

Změna rozpočtového určení daní. Od ledna 2013 došlo ke změně rozpočtového určení daní (RUD). Změn bylo provedeno hned několik. Jednou z důležitých změn se stala změna systému přerozdělování sdílených daní obcím. Hlavním důvodem pro tuto změnu byl fakt, že obce střední velikosti s 3 až 6 tisíci obyvateli byly finančně znevýhodněné a dostávaly zpět z vybraných daní nejméně v přepočtu na jednoho obyvatele. Způsobeno to bylo tzv. u-křivkou, která zvýhodňovala malé obce s velkým územím a velká města. Prahu, Brno, Ostravu a Plzeň.

²⁶ Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

²⁷ § 1 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Změnou RUD se změnila kritéria pro přerozdělování sdílených daní a to tak, že počet obyvatel má procentuální váhu 10%, velikost katastrálního území obce 3% váhu spolu s podmínkou maximálně 10 ha na obyvatele. Toto kritérium bylo stanoveno proto, aby obce s velkou rozlohou katastrálního území nedostávaly nadměrné příjmy. Dalším kritériem pro rozdělování sdílených daní je počet dětí a žáků navštěvujících obcí zřízenou mateřskou a základní školu 7% vahou a postupné přechody vahou 80%. Postupnými přechody se myslí koeficienty podle počtu obyvatel v obcích viz následující tabulka 7 podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Tabulka 7 – Koeficienty a násobky postupných přechodů²⁸

Obce s počtem obyvatel Od – do	Koeficient postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 - 50	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
51 - 2 000	1,0700	50 + 1,0700 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 50
2 001 - 30 000	1,1523	2 136,5 + 1,1523 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 2 000
30 001 - a více	1,3663	34 400,9 + 1,3663 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Mimo jiné se změnil celkový podíl odváděných daní ze SR do pokladen obcí. Tabulka 9 přehledně znázorňuje procentuální koeficienty přidělených daní obcím v roce 2012 a po zavedení změn v roce 2013.

²⁸ Příloha. 2 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Tabulka 8 – Srovnání daňových příjmů obcí podle RUD v letech 2012 a 2013 (v tis. Kč)²⁹

Počet obyvatel	Daňové příjmy podle RUD			
	Rok 2012	Rok 2013	Změna	Změna v %
1 – 99	370 208	406 588	36 380	108,8
100 – 199	1 388 036	1 598 644	210 608	115,2
200 – 499	5 594 758	6 691 402	1 096 644	119,6
500 – 999	7 769 495	9 575 555	1 806 060	123,2
1000 – 1999	7 882 469	10 204 108	2 321 639	129,5
2000 – 4999	9 207 344	12 232 227	3 115 883	133,8
5000 – 9999	7 647 055	9 507 309	1 860 254	124,3
10 000 – 19 999	11 781 713	12 274 035	1 337 638	116,3
20 000 – 49 999	1 134 724	11 097 488	1 176 547	110,6
50 000 – 99 999	53 938 448	11 781 713	541 432	104,6
100 000 a víc	53 938 448	1 134 724	33 331	102,9
Praha, Brno, Plzeň, Ostrava	53 938 448	54 564 186	625 738	101,2
ČR celkem	126 022 564	140 184 708	14 162 144	111,2“

Tabulka 9 – Změna koeficientů pro obce v rámci sdílených daní³⁰

		2013	2012
DPH		20,83%	21,4%
DPPO		23,58%	21,4%
DPFO	Srážková	23,58%	21,4%
	Ze závislé činnosti	22,87% +1,5%	21,4% + 1,5%
	Ze SVČ	23,58% z 60% + 30% dle bydliště	21,4% z 60% + 30% dle bydliště
Daň z nemovitosti		100%	100%

Celkově je pro více jak 95% obcí zavedení změny RUD z roku 2013 přínosné a má pozitivní finanční dopad na městské poklady viz tabulka 8.

²⁹ <http://moderniobec.cz/rozpocetove-urceni-dani-zakladni-vychodiska-a-principy/>

³⁰ <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6649113>

Tabulka 10 – Meziroční srovnání daňových příjmů v roce 2012 a po novele v roce 2013³¹

Daňové příjmy obcí 2013 vs. 2012	Skutečnost v mil.Kč		Meziroční srovnání	
	rok 2012	rok 2013	mil. Kč	%
Daně z příjmů fyzických osob	32 915,34	35 853,35	2 938,01	108,9%
- ze závislé činnosti a funk. požitků	27 359,71	29 788,86	2 429,15	108,9%
- ze samostatné výdělečné činnosti	2 737,15	3 030,30	293,14	110,7%
- z kapitálových výnosů	2 817,40	3 033,84	216,44	107,7%
Daně z příjmů právnických osob	33 178,65	36 055,06	2 876,41	108,7%
- daň z příjmů právnických osob	27 760,86	30 446,95	2 686,08	109,7%
- daň z příjmů práv. osob za obce	5 417,74	5 608,11	190,37	103,5%
Daně z přidané hodnoty	55 744,25	64 148,39	8 404,14	115,1%
Daně a poplatky z vyb. čin. a služeb	14 091,31	15 932,65	1 841,33	113,1%
- poplatky a odvody vobl. život. prostředí	2 879,83	2 770,01	-109,81	96,2%
- místní poplatky z vyb. čin. a služeb	4 807,00	5 144,62	337,62	107,0%
- ostatní odvody z vyb. a služeb	4 454,46	5 621,87	1 167,41	126,2%
- správní poplatky	1 950,03	2 396,15	446,12	122,9%
Daně z nemovitosti	9 602,11	9 736,02	133,91	101,4%
Ostatní daňové příjmy	2,84	0,39	-2,45	13,8%
Daňové příjmy celkem	145 534,55	161 725,86	16 191,31	111,1%
Stav na bankovních účtech	70 159,15	81 632,78	11 473,63	116,4%

7.1.2 Nedaňové příjmy obcí

Nedaňové příjmy nejsou v rozpočtech obcí zvlášť důležitou složkou, protože celkový objem těchto příjmů činí obvykle kolem 10 – 15% z celkových obecních příjmů a méně než 10% z příjmů SR.

Nedaňové příjmy jsou například:

- „Přijaté sankční platby a vratky transferů
- Přijaté splátky půjčených prostředků
- Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy
- Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem“³²

³¹<http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/financovani-obci/rozpocetove-urcen-dani-rok-po-zmene.aspx>

7.1.3 Kapitálové příjmy obcí

Výši daňových příjmů obce výrazným způsobem neovlivní (ovlivnit může koeficient pro výši daně z nemovitosti). Zato u kapitálových příjmů mají prostor k tomu, aby své finanční zdroje pokud možno navýšili a na svůj chod si vydělali. Jde o příjmy z hospodaření s obecním majetkem. Prodej dřeva z městského lesa, prodej administrativní budovy s byty nebo třeba prodej akcií a jiné. Obecně jde o:

- Prodej dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku
- Prodej dlouhodobého finančního majetku – cenných papírů a akcií

„U kapitálových příjmů naprosto dominují příjmy z prodeje nefinančního majetku (jejich podíl činí více než 90 % kapitálových příjmů). Příjmy z prodeje finančního majetku jsou jednou z mála příjmových kategorií, u kterých jejich výše nevykazuje žádný vztah k velikostní kategorii obcí.“³²

7.1.4 Úvěry

Obce, stejně jako fyzické osoby, mohou žádat o úvěry. Jedná se o obecně nejvyužívanější způsob získávání finančních prostředků na financování vlastních investic.

Většina bank v České republice je na tyto situace připravena a nabízí obcím speciální úvěrové programy. Dají se čerpat úvěry krátkodobé se splatností do jednoho roku, střednědobé nebo dlouhodobé, které municipální rozpočty splácejí více než jeden rok. To vede k určitému finančnímu zatížení pro další roky fungování obcí a případně i zastupitele, kteří přicházejí k zastupování nově, ale bohužel na ně z předešlých let doléhá úvěrové zatížení obce.

Pokud mají obce zájem o dotace z Evropských fondů, většinou musejí na dobu, než jim bude dotace vyplacena, požádat o překlenovací úvěr k předfinancování dotace, který splatí tím, že jim ona dotace bude vyplacena.

³² <http://monitor.statnipokladna.cz/>

³³ <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6370456>

Typy úvěrů podle účelu:

- Účelové – jsou předem určeny na konkrétní investici
- Bezúčelové – není předem známo, na co finanční prostředky žadatel využije

Podle délky splatnosti úvěru:

- Krátkodobé úvěry – délka čerpání úvěru do jednoho roku
- Střednědobé úvěry – jsou delší než úvěry krátkodobé, více než jeden rok a méně než pět let
- Dlouhodobé úvěry – délka čerpání více než úvěry střednědobé, pět a více let

Podle zajištění úvěru:

- zajištěné úvěry – je vyžadováno ručení majetkem – věcí movitou či nemovitou
- nezajištěné úvěry – není vyžadováno ručit majetkem

Existuje mnoho typů úvěrů, každá banka nabízí jiný úvěrový program pod jiným názvem a za jiných podmínek. Obecně ale existují úvěry hypoteční, provozní úvěr, spotřebitelský, revolvingový úvěr, leasing, kreditní, podnikatelské, municipální a mnoho jiných.

7.1.5 Přijaté transfery

Transfery nebo dotace jsou spolu s daňovými příjmy obcí nejvýznamnější složkou příjmů obecních rozpočtů. Jejich existence je způsobena přerozdělováním financí z vyšších úrovní veřejných rozpočtů či fondů. Dotace jsou důležité hlavně z důvodu nedostatečného finančního zajištění obcí z vlastního hospodaření. Obce potřebují dotace k tomu, aby se mohli dále rozvíjet, modernizovat statky sloužící občanům a také z důvodu jejich růstu. Tohle všechno bohužel z vlastního hospodaření a z běžných příjmů nedokážou, bez pomoci dotační politiky, zvládat.

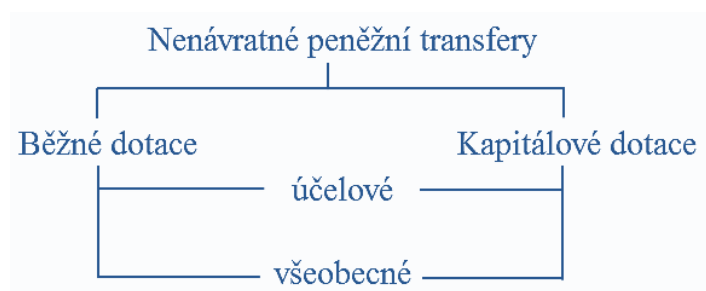
Dotace mají za úkol spravedlivě a citlivě vyrovnávat ekonomické rozdíly regionů a udržovat určitou standardní úroveň obcí a měst.

Dotace jsou nenávratné finanční prostředky, které jsou buďto *účelové*, nebo *neúčelové* bez konkrétního využití. V praxi se nejčastěji setkáváme s dotacemi účelovými, které jsou vázány na konkrétní použití – účel, např. při čerpání fondů EU jsou tyto dotace vždy účelové.

Transfery se dělí podle jejich dalšího použití:

- *Investiční (kapitálové)* transfery jsou určeny pro investiční záměry a pokrytí jejich nákladů, jedná se spíše o náklady jednorázového, neopakujícího se charakteru.
- *Neinvestiční (běžné)* transfery se využívají ve své původní podstatě k pokrytí neinvestičních běžných nákladů pro provoz a chod obce.

Jak kapitálové tak běžné dotace mohou být účelové i neúčelové, jak je vidět z obrázku 1.

Obrázek 1 – Nenávratné peněžní transfery³⁴

Další členění je podle nárokovosti:

- *Nárokové* – jsou nárokovatelné každoročně, obce o ně nemusejí žádat, do obecních rozpočtů jdou automaticky.
- *Nenárokové* – jde o ty transfery, na které musí obce podat žádost, v jaké mají být výši a jaké je jejich určení, není jisté, zda jí budou přiděleny.

³⁴ ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. Finance municipalit. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010, 168 s. ISBN 978-80-213-2024-6. Str. 83.

Podle Žehrové (2010, str. 85) jsou tyto druhy dotací:

- *Nárokové dotace schválené zákonem o státním rozpočtu* – jistý finanční příjem obecního rozpočtu.
- *Z kapitoly všeobecné pokladní správy SR* – jde o dotace na služby, jsou poskytované v důsledku rozpočtových změn, též čerpání rezerv SR.
- *Z jednotlivých kapitol st. rozpočtu* – existují jako investiční a neinvestiční, jsou nenárokové, tzn. obce si o ně žádají a není jisté, zda je dostanou.
- *Ze státních účelových fondů* – jde o dotace určené ke konkrétnímu účelu – účelové, je nutné si o ně požádat – nenárokové.
- *Z krajských rozpočtů* – přerozdělování jiných dotací, z jejich samosprávné činnosti, grantové programy a jiné projekty krajského charakteru.
- *Z fondů EU* – tyto transfery podléhají přísným podmínkám udělení, jsou rozdělovány jako účelové a jsou vypláceny zpětně až po realizaci investice. Probíhá zde spolufinancování ze strany obce. Jsou vypláceny ze strukturálních a investičních fondů.

7.2 VÝDAJE OBCÍ

Tak jako výdaje státního rozpočtu, tak i výdaje obecních rozpočtů mají podobnou charakteristiku. Jsou odvozené od způsobu fungování obce. Jak se obec snaží rozvíjet a investovat, jaké má příjmy a zdroje krytí právě pro možné výdaje. Součástí municipálních rozpočtů jsou také mandatorní výdaje. Níže je přehledně znázorněno schéma struktury obecních výdajů podle Pekové (2008, str. 263).

Tabulka 11 – Výdaje obcí

BĚŽNÉ

Neinvestiční

- Mzdy a platy
- Povinné pojistné za zaměstnance
- Materiálové
- Energie
- Nájemné
- Sociální dávky
- Výdaje za municipální podniky
- Sankce za porušení rozpočtové kázně
- Placené pokuty
- Placené úroky
- Dotace vlastním OS a jiným subjektům
- Neinvestiční příspěvky PO
- Výdaje na sdružování finančních prostředků
- Příspěvky DSO
- Ostatní (poskytnuté dary apod.)

KAPITÁLOVÉ

Investiční

- Na pořízení DHM a DNM
- Na investiční příspěvky PO
- Na nákup cenných papírů
- Na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům
- Splátky úvěrů
- Ostatní

8 EVROPSKÁ UNIE

Evropská unie je seskupení 28 samostatných evropských demokratických států za hospodářským a politickým účelem. EU má svoji vlastní měnu euro, volný pohyb osob a zboží po tzv. Schengenském prostoru, zvyšuje životní úroveň v chudších zemích unie a další výhody, ale i opatření.

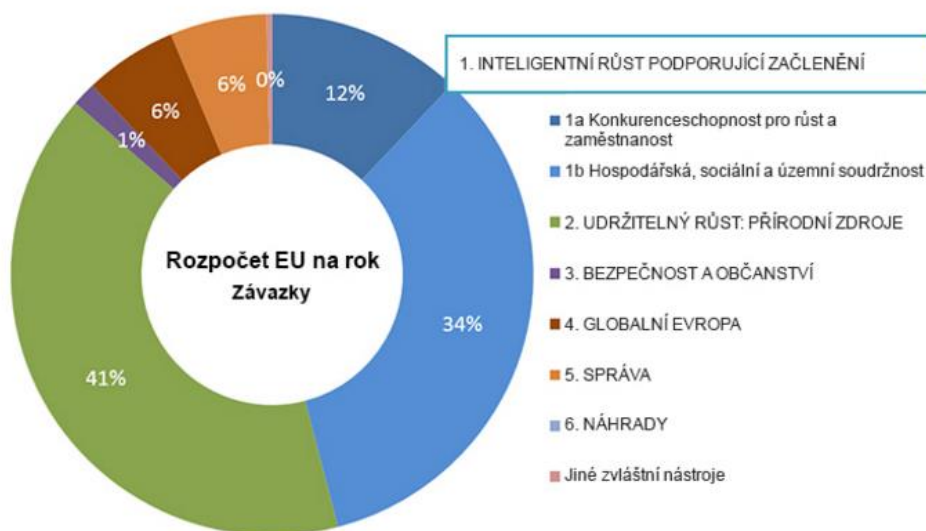
Tři základní pilíře EU jsou:

1. *Evropské společenství*
2. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika*
3. *Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech*

8.1 ROZPOČET EU

EU, stejně jako jiné celky, má svůj rozpočet, své příjmy a výdaje a jiné doprovodné činnosti patřící do výdajové nebo příjmové skupiny. Její rozpočet je stanoven ke krytí administrativních výdajů institucí EU a evropské politiky.

Rozpočet EU je vždy vyrovnaný. Rozpočet navrhuje Evropská komise a ta ho podává Radě EU a Evropskému parlamentu pro schválení. Hlavní podíl rozpočtu směřuje na zvyšování zaměstnanosti a na růst ekonomik.

Graf 1– Rozpočet EU na rok 2015 podle okruhů fin. rámce³⁵

³⁵ http://europa.eu/pol/images/financ/eu_budget_2015_cs.jpg

Na grafu 1 jsou graficky znázorněny hlavní oblasti rozpočtu EU, kam plynou evropské peníze v roce 2015.

„Příjmy rozpočtu Evropské unie pocházejí z různých zdrojů, mezi něž patří i procentuální část hrubého národního příjmu jednotlivých členských států. Tyto peníze jsou vynakládány na nejrůznější činnosti Unie – od zvyšování životní úrovně lidí v chudších regionech po opatření zajišťující nezávadnost potravin.“³⁶

K hlavním zdrojům rozpočtu EU tedy patří **vlastní zdroje** členských zemí (cla a jiné poplatky), **procentuální podíl** z vybíraného **DPH** od členských zemí, **podíl HDP** členských zemí a **ostatní zdroje** (poplatky, pokuty, přebytky rozpočtu z minulých let atd.)

Dlouholetý finanční plán určuje unii priority výdajů – Multiannual Financial Framework. Peníze z EU využívají miliony lidí a organizací nejenom v EU ale i jinde ve světě. Z evropského rozpočtu jsou financovány různé obory a činnosti. Například životní prostředí, rozvoj venkova, ale třeba také lidská práva.

8.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU

V aktuálním programovém období (2014 -2020) vychází cíle ze strategie Evropa 2020, kde si Evropská unie stanovila pět hlavních cílů, pomocí kterých bude možné provést měřitelné posouzení pokroku.

Cíle regionální politiky EU pro období 2014 - 2020:

Cíl 1: zaměstnanost – zaměstnat 75% občanů EU ve věku 20 – 64 let

Cíl 2: výzkum a vývoj – investovat 3% HDP EU

Cíl 3: změna klimatu a energetika – snížení emisí skleníkových plynů v EU o 20%
oproti úrovni z roku 1990

- 20 % energie z obnovitelných zdrojů
- 20% nárůst úspory energie

Cíl 4: vzdělávání - snížit počet studentů, kteří nedokončí vzdělání o 10 %

³⁶ http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/index_cs.htm

- minimálně o 20 milionů méně lidí zasažených nebo ohrožených chudobou a sociálním vyloučením

Cíl 5: boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení - Minimálně o 20 milionů méně osob se znevýhodněním a lidí ohroženým chudobou či sociálním vyloučením

Principy regionální politiky EU

- Princip koncentrace – využívání prostředků pouze k předem stanoveným cílům
- Princip partnerství – spolupráce mezi evropskou komisí a orgány členského státu (regiony, města, soukromé subjekty, ...)
- Programování
- Adicionality (doplňkovosti) – peníze z fondů EU mají jen doplňovat výdaje ze státního rozpočtu
- Monitorování a vyhodnocování – sledování průběhu realizace projektu
- Princip solidarity – projevuje se v redistribuci financí členských států v rámci EU
- Princip subsidiarity – přijímat rozhodnutí tak, aby byly co nejbližší evropskému občanovi

8.2.1 Regiony soudržnosti

EU používá k členění regionů v rámci regionální politiky označení NUTS – Nomenclature of Units for Territorial Statistics v češtině znamená Nomenklatura územních statistických jednotek. Jde o administrativní ale také statistickou jednotku, která slouží k porovnávání a hodnocení regionů EU. Každý stát EU je rozdělen na tyto jednotky a na jejich základě pak čerpá dotace z fondů EU. Tyto jednotky vytvořil a zavedl Eurostat – statistický úřad EU a podle nich pak Český statistický úřad vytvořil českou verzi. Jednotky NUTS se dělí, podle počtu obyvatel, do úrovně viz tabulka 12.

V ČR jde o CZ-NUTS. Má 6 úrovní právě podle velikosti území, kterou zahrnuje.

NUTS 0	Stát – CZ
NUTS 1	Území – též Českou republiku
NUTS 2	Regiony soudržnosti
NUTS 3	Kraje
LAU 1 (dříve NUTS 4)	Okresy
LAU 2 (dříve NUTS 5)	Obce

Tabulka 12 – Územní rozdělení regionů podle počtu obyvatel

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

„Česká republika byla historicky tradičně dělena na kraje odpovídající úrovni NUTS 3 - kraje, avšak kvůli vstupu do Evropské unie musela zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS 2 – regiony soudržnosti. Právě na úrovni NUTS 2 je totiž směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.“³⁷ Dalším členěním je úroveň LAU 1 a LAU 2. LAU 1 odpovídá jednotce okresu a LAU 2 je jednotkou obcí.

8.2.2 Fondy EU

„Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.“³⁸ Jde tedy o fondy shromažďující finanční prostředky jednotlivých členských zemí EU, které jsou poté zpětně přerozdělovány mezi tyto země.

Typy fondů:

STRUKTURÁLNÍ FONDY – podpora regionů

- *Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)*

Jedná se o největší ze strukturálních fondů EU. Zaměřuje se převážně na financování investic tvořící nové pracovní místa, vzdělávání, dopravu a jiné sociálně zaměřené projekty.

³⁷ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>

³⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

- *Evropský sociální fond (ESF)*

Tento fond podporuje projekty související se zaměstnaností a lidskými zdroji, nejedená se o investiční projekty, ale o projekty zaměřené na mládež, děti, osoby s postižením, skupiny sociálně znevýhodněné. Dále se zaměřuje na vzdělávání jak mládeže, tak dospělých osob prostřednictvím rekvalifikačních a vzdělávacích kurzů.

KOHEZNÍ FOND

- *Fond soudržnosti (FS) – kohezní fond*

Je určen k podpoře méně vyspělých zemí. Jsou jím financovány investiční projekty dopravní infrastruktury, životní prostředí a obnovitelné zdroje energie.

JINÉ FONDY

- *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)*

Jde o fond podporující rozvoj venkova, který je součástí společné zemědělské politiky Evropské unie. Finance z tohoto fondu jdou na podporu a obnovu životního prostředí, krajiny, podporu zemědělství a lesnictví.

- *Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)*

Prostředky EMFF jsou určeny k podpoře rybolovu, který je součástí rybářské politiky EU. Fond financuje projekty vnitrozemního i mořského rybolovu – podpora zpracovatelského průmyslu, investice do vybavení, ochrana životního prostředí a další.

- *Fond solidarity*

Jde o flexibilní fond, je určen k podpoře při přírodních katastrofách (při škodách větších než 0,6% HDP), ale také k jejich prevenci.

- *Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci*

Financuje projekty podporující velké množství pracovníků, kteří při práci v důsledku globalizace – přemístění podniku do jiné země mimo EU nebo bankrotu firmy.

Tyto fondy by měly naplňovat strategii EU, kterou je „Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.“ V rámci efektivnějšího využívání fondů EU nově členské státy zpracovávají tzv. dohodu o partnerství. Dohoda o partnerství je dokument o čerpání evropských fondů v programovém období 2014 - 2020. Tento dokument je podstatným pro čerpání financí z fondů ESI. „Dohoda o partnerství analyzuje na základě evropských, národních i regionálních strategických dokumentů současnou socioekonomickou situaci České republiky, zdejší disparity, rozvojové potřeby a potenciál. Definuje priority a očekávané výsledky pro celé programové období.“³⁹

8.3 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČR

Regionální politika je politikou podporující města a venkovské oblasti. Svojí aktivitou přispívá jak k jejich ekonomickému růstu, tak podporuje a zlepšuje kvalitu života a spokojenost obyvatel v těchto regionech. Cílem regionu je to, aby byl konkurenceschopný dostatečně zajímavý pro investory a občany, aby měl čisté životní prostředí. Vzhledem k situaci, že je ČR členem EU, musí být její regionální politika v souladu s regionální politikou EU

Cíle regionální politiky v ČR pro období 2014 - 2020

Cíl 1: Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů.

Cíl 2: Snížení disparit - Zmírnit prohlubování regionálních rozdílů.

Cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost.

Cíl 4: Veřejná správa – legislativní i administrativní základna.

Regionální politika v České republice spadá pod správu Ministerstva pro místní rozvoj. Má na starosti dokumenty, jednotlivé strategie a koncept dalšího vývoje. Základním nástrojem regionální politiky v ČR je tzv. Strategie regionálního rozvoje České republiky, Jedná se o dokument, který podrobně zpracovává strategie a cíle a jejich naplňování v konkrétním období.

³⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>

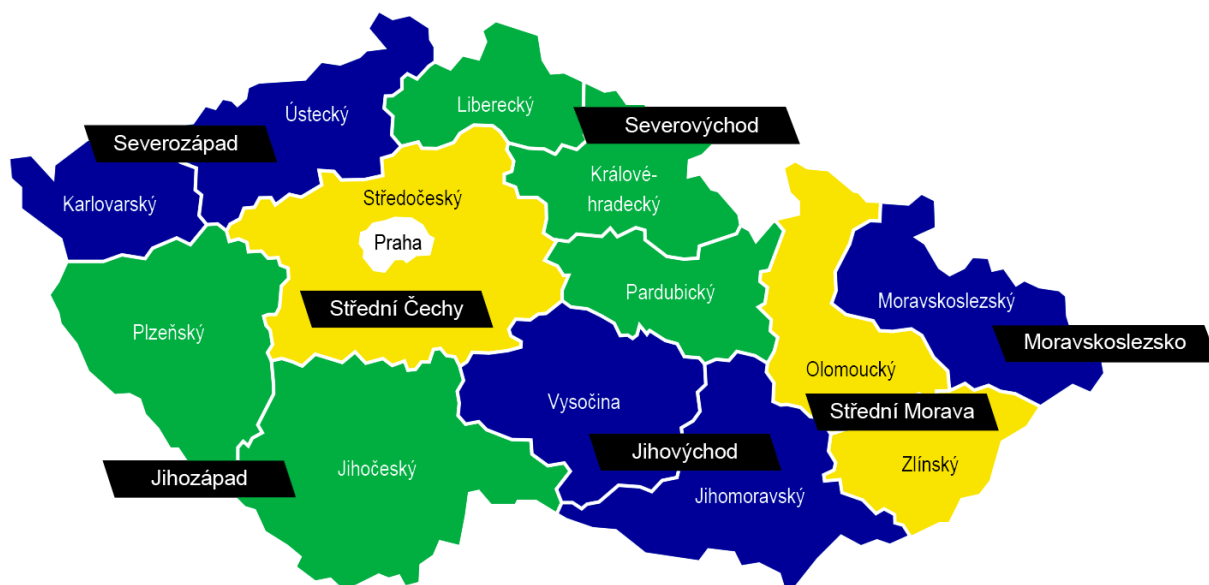
Regiony ČR mohou být na základě regionální politiky finančně podporovány z těchto zdrojů:

- Z fondů EU
- Ze státních programů pro podporu regionálního rozvoje
- Ze sektorových programů
- Z krajských rozvojových programů

ČR je součástí tzv. Strategie 2020, Jde o dokument, který určuje priority a směry EU v období 2014 – 2020, a reflektuje ji do své regionální politiky.

V rámci regionů soudržnosti - NUTS 2 vznikly v ČR regiony soudržnosti, obsahující jeden nebo více krajů, tak aby dosáhly velikosti 800 000 – 3 000 000 obyvatel. Tyto regiony jsou graficky znázorněny na mapě ČR na obrázku 3. Jsou to tyto regiony:

- Hlavní město Praha
- Severozápad – Karlovarský a Ústecký kraj
- Severovýchod – Královehradecký, Liberecký a Pardubický kraj
- Jihovýchod – Jihomoravský kraj a Vysočina
- Jihozápad – jihočeský a Plzeňský kraj
- Střední Čechy – Středočeský
- Střední Morava – Olomoucký a Zlínský kraj
- Moravskoslezsko – Moravskoslezský kraj

Obrázek 2 - Mapa regionů soudržnosti⁴⁰

Na základě fondů vyplácí EU dotace prostřednictvím operačních programů – OP nebo integrovaných regionálních operačních programů – IROP. Operační program je dokument finančního a technického charakteru ke konkrétní oblasti. Tyto dokumenty zpracovávají členské země EU. Jsou zde definovány cíle a priority programů. V minulém programovém období 2007 – 2013 existovalo na úrovni regionální politiky 7 regionálních operačních programů (ROP) na úrovni NUTS II a jeden integrovaný operační program viz tabulka 13. Politika současného dotačního období tyto programy ROP sloučila a vznikl díky ní jeden integrovaný operační program – IROP, který má za úkol danou agendu zjednodušit. Je zaměřen na dopravní infrastrukturu.

⁴⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>

Tabulka 13 - Srovnání operačních programů v období 2007 - 2013 a 2014 - 2020⁴¹

Počet	Programovací období 2007-2013	Počet	Programovací období 2014-2020
1	ROP NUTS II Severozápad	1	Integrovaný regionální operační program
2	ROP NUTS II Moravskoslezsko		
3	ROP NUTS II Jihovýchod		
4	ROP NUTS II Severovýchod		
5	ROP NUTS II Střední Morava		
6	ROP NUTS II Jihozápad		
7	ROP NUTS II Střední Čechy		
8	Integrovaný operační program		
9	OP Doprava	2	OP Doprava
10	OP Životní prostředí	3	OP Životní prostředí
11	OP Podnikání a inovace	4	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
12	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	5	OP Zaměstnanost
13	OP Výzkum a vývoj pro inovace	6	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání
14	Vzdělávání pro konkurenceschopnost		
15	OP Technická pomoc	7	OP Technická pomoc
16	OP Praha Konkurenceschopnost	8	OP Praha – pól růstu ČR
17	OP Praha Adaptabilita		
18	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	9	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
19	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	10	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
20	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	11	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko
21	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	12	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko
22	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	13	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
23	OP Meziregionální spolupráce	14	OP Meziregionální spolupráce
24	OP Nadnárodní spolupráce	15	OP Nadnárodní spolupráce

9 INVESTICE

„Investice ve svém nejširším významu jsou definovány jako obětování jisté současné hodnoty ve prospěch budoucí nejisté hodnoty.“⁴²

Pojem investice tedy popisuje vynakládání finančních zdrojů, peněžních prostředků, k jejich pozdějšímu zhodnocení a dosažení budoucího výnosu. Investor podstupuje vždy nějakou míru rizika, vždy s očekáváním budoucího výnosu.

⁴¹<http://www.dotacni.info/zmeny-ve-strukture-operacnich-programu-v-programovacim-obdobi-2014-2020/zmeny-ve-struk-programu/>

⁴² KORYTÁROVÁ, Jana, Bohumil PUCHÝŘ a Jaroslav FRIDRICH. *Ekonomika investic*. Brno: CERM, 2001, 227 s. ISBN 8021420898. Str. 9.

Podle toho kam a jak konkrétní peníze investujeme, rozlišujeme tři typy investic:

- *Reálné investice* – Souvisejí s konkrétní investiční akcí. „Jedná se o přímé podnikání ve výrobě a službách, pořízení nemovitostí, sbírek, uměleckých předmětů nebo drahých kovů.“⁴³ (nákup budovy, pozemků, strojů)
- *Finanční investice* – jde o finanční operace, které se řeší mezi lidmi. Podoba těchto finančních investic jsou cenné papíry. (Akcí, směnky, dluhopisy, aj.)
- *Nehmotné investice* – jak název napovídá, jedná se o nehmotné investice jako je vzdělání, věda, výzkum, apod.

Dělení podle délky trvání na:

- *Krátkodobé* – délka trvání do jednoho roku
- *Dlouhodobé* – realizace investice v délce větší než jeden rok

Zda je investice úspěšná, závisí na třech veličinách, které jsou na sobě závislé. Jedná se o tyto faktory – výnos, riziko a likviditu. Tento vztah je vyobrazován jako tzv. Investiční trojúhelník viz obrázek 3.

Obrázek 3 – Investiční trojúhelník

- **Výnos** – jsou to všechny příjmy plynoucí z investice od začátku až do jejího skončení.
- **Riziko** – možný neúspěch investice. Odchylení od očekávaných výnosů investice.

⁴³ KORYTÁROVÁ, J. *Ekonomika investic*. Ekonomika investic. Brno: VUT FAST Brno, 2006. s. 1-170. Str. 12.

- Likvidita – jedná se o schopnost přeměnit danou investici na peníze.

Chování investičního prostředí:

- Mezi výnosem a rizikem existuje přímá úměra – čím je výnos větší, tím je rizikovost investice větší a naopak.
- Mezi rizikem a likviditou existuje nepřímá úměra – s rostoucím rizikem investice klesá její likvidita.
- Mezi likviditou a výnosem existuje nepřímá úměra – čím je likvidita investice větší, tím menší výnos z něj plyne.

9.1 VEŘEJNÉ INVESTICE

Veřejné investice jsou specifickým typem investic. U neveřejných má investor za cíl svůj vložený kapitál co nejvíce a v nejkratší možné době zhodnotit, u veřejných je prioritou všeobecný prospěch, který nemusí být nutně doprovázen ziskem. Jde tedy o uspokojení veřejného zájmu – zlepšení kvality života obyvatel města, např. výstavba nového dětského hřiště.

Obvyklé veřejné investice jsou investice do dopravy, kultury, vzdělání, veřejné správy, výzkumu, podpora podnikání aj.

10 VEŘEJNÁ ZAKÁZKA

„Veřejná zakázka je úplatná smlouva mezi zadavatelem a vybraným uchazečem, jejímž předmětem jsou dodávky, služby nebo stavební práce. Veřejná zakázka, která se řídí zákonem, musí mít písemnou formu.“⁴⁴

Veřejné zakázky (VZ) se řídí zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. VZ podléhají kontrole Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Veřejné zakázky jsou hodně skloňované téma posledních let, ve stavebnictví obzvláště. Někteří lidé tento způsob získávání zakázek považují za tzv. „dojnou krávu“ a neefektivní plýtvání s veřejnými zdroji.

⁴⁴ Studijní opory HROMÁDKA, V.; KORYTÁROVÁ, J., Veřejné stavební investice, VUT FAST Brno, Brno, 2007. Str. 133.

Veřejné zakázky jsou zakázky uskutečněné mezi veřejným (dotovaným, centrálním nebo sektorovým) zadavatelem, tj. Českou republikou, státní příspěvkovou organizací nebo územním samosprávním celkem aj. a na druhé straně uchazečem (dodavatelem), tj. jakoukoli fyzickou či právnickou osobou.

Cílem těchto veřejných zakázek je ušetřit veřejné peníze tak, že se vytvoří takové soutěžní prostředí, které bude transparentní, výsledky povedou k efektivnímu spotřebovávání veřejných zdrojů. Zadavatel musí, na rozdíl od ostatních zakázek, zakázku zveřejnit v zadávacím řízení podle zákona o veřejných zakázkách a po celou dobu se trvání zakázky se tímto zákonem řídit.

Dělení veřejných zakázek podle ZVZ :

- Podle předmětu VZ
 - Stavební práce – jde o nové stavby, odstranění staveb stávajících, rekonstrukce, jakékoli jiné práce na stavbě, též projektová a inženýrská činnost.
 - Dodávky – veřejná zakázka, jehož předmětem je nákup zboží nebo jeho nájmu, také jeho montáž a zprovoznění.
 - Služby – taková veřejná zakázka, jehož předmětem nejsou stavební práce ani dodávky.
- Podle hodnoty VZ
 - Nadlimitní – taková VZ, jejíž cena za stavební práce překročila hodnotu 131 402 000 Kč
 - Podlimitní – cena za stavební práce překročí částku 6 mil. Kč a za dodávky nebo služby 2 mil. Kč
 - VZ malého rozsahu hodnota u dodávek nebo služeb nepřekročí hranici 2 mil. Kč a u stavebních prací 6 mil. Kč bez DPH.

11 HODNOCENÍ PROJEKTŮ

11.1 SWOT ANALÝZA A LOGICKÝ RÁMEC

SWOT analýza je známá a rozšířená analýza k analyzování jak investičních záměrů, tak firem a jiných institucí. Používá se v marketingu, různým finančním analýzám, ale dá se aplikovat třeba i k hodnocení osobnostních dovedností.

V obecnějším pojetí se SWOT analýza rozděluje podle ovlivňujících faktorů na vnější a vnitřní prostředí. V rámci vnějšího prostředí se hodnotí prostředí kolem pomocí příležitostí – trendy, významné události a situace a naopak hrozby – rizika, které působí, např. z okolí, stavem ekonomiky, vývojem politické situace, migrací obyvatelstva a další. Ve druhém kroku se hodnotí vnitřní prostředí a to silné stránky – např. dovednosti a možnosti, a stránky slabé – nedostatky, možné neúspěchy.

Do vnějšího prostředí tedy patří – *příležitosti* (opportunities) a *hrozby* (threats). Do vnitřního pak – *silné stránky* (strengths) a *slabé stránky* (weaknesses).

Podle V. Hromádky a kol. může probíhat tvorba SWOT analýzy v těchto krocích:

1. „Selekce externích strategických faktorů
2. Evaluace externích strategických faktorů
3. Posouzení slabých a silných stránek projektu
4. Vytvoření interního profilu jako vstupu do procesu tvorby strategie“⁴⁵

Logický rámec je metoda, která mapuje nějaký investiční záměr. Jde o jednoduchou metodu, která za pomoci jedné tabulky stručně ale výstižně popíše celý projekt. Navazuje a vychází ze SWOT analýzy.

Logický rámec je nástrojem vhodným k plánování, pozdější realizaci a také k hodnocení projektu, tedy k celkovému řízení projektu. Logický rámec by měl být vodítkem k logickému uspořádání jednotlivých fází projektu a možným řešením investice. Jde o ucelenou tabulku s pevně stanoveným významem buněk a jejich uspořádáním v rámci celé tabulky.

⁴⁵ Studijní opory HROMÁDKA, V.; KORYTÁROVÁ, J., Veřejné stavební investice, , VUT FAST Brno, Brno, 2007. St. 86.

Tato metoda je uplatňována při hodnocení projektů, hlavně z důvodu své jednoduchosti a vzhledem k jednostrannému vypracování i stručnosti. Je požadován při žádostech o dotace z fondů EU.

Tabulka obsahuje čtyři sloupce:

- strom cílů
- objektivně ověřitelné ukazatele
- zdroj informací k ověření
- rizika/předpoklady

II PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část této práce je věnována konkrétním možným zdrojům financování městské investice v obci Bojkovice. Městskou investicí je v mé diplomové práci projekt vybudování nového centrálního náměstí v obci, jako volného bezbariérového prostranství v centru města, místo pro setkávání občanů, kulturní prostor s dominantní moderní fontánou.

12 CHARAKTERISTIKA MĚSTA BOJKOVICE

Bojkovice vznikly na přelomu 10. a 11. století nad řekou Olšavou v podhůří Bílých Karpat. První písemná zmínka pochází z doby kolem roku 1362. Město leží ve Zlínském kraji v bývalém okresu Uherské Hradiště asi 10 km od Česko-Slovenské státní hranice se Slovenskou republikou. Rozkládá se v nadmořské výšce 272 m. n. m. Rozloha obce 4 190 ha. Obec má relativně dobrou dopravní dostupnost, protíná ho železniční trať „Vlárská dráha“ spojující okolí s Uherským Hradištěm nebo Brnem. Bojkovicemi vede krajská silnice II třídy č. 495, která vede z Uherského Brodu přes Bojkovice až do Slavičína a Bynice. Nad městem se tyčí hlavní dominanta Bojkovic – zámek Nový Světlav, původně hrad postavený v 15. století, později přestavěný na zámek ve stylu tudorské gotiky. Další dominantou města je raně barokní farní kostel sv. Vavřince ze 17. století.

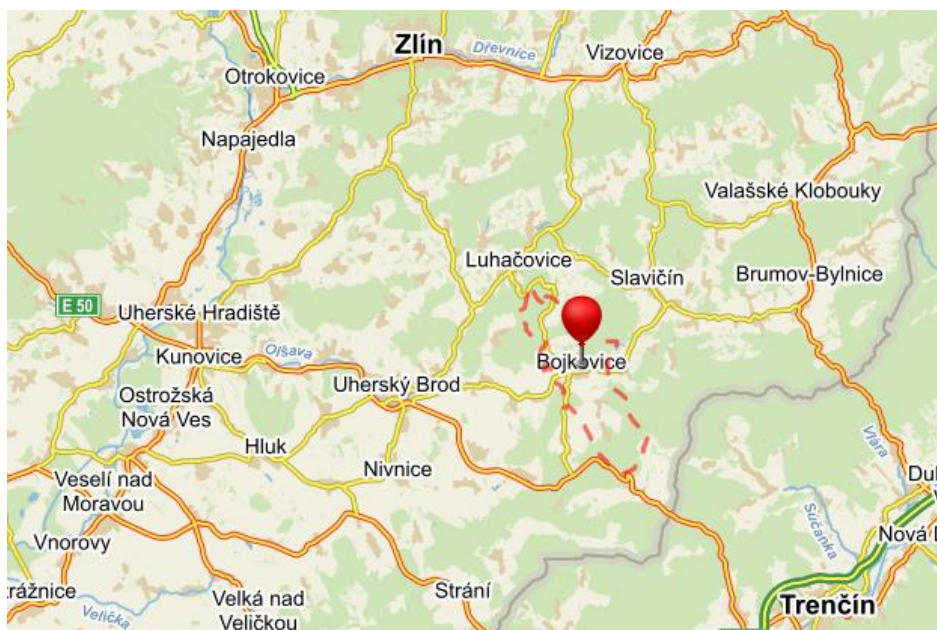
Obrázek 4 - Znak Bojkovic

Bojkovice jsou obcí s pověřeným obecním úřadem. K městu patří tři okolní obce – Krhov, Bzová a Přechovice. Dohromady má město i s příslušnými obcemi 4 435 obyvatel (údaj k 30.6.2015). Celková rozloha katastrálního území i s připojenými obcemi je 4 187 ha. Město leží v nadmořské výšce 272 m.n.m.

Obrázek 5 - Poloha města v rámci republiky

V posledním čtvrtletí roku 2003 založily obce na bojkovicku mikroregion – Bojkovsko, sdružení měst a obcí. Jejimi členskými obcemi jsou Bojkovice, Bzová, Hostětín, Komňa, Krhov, Lopeník, Nezdenice, Pitín, Přechovice, Rokytnice, Rudice, Šanov, Šumice, Vápenice, Vyškovec a Žitková. Obce se snaží společnými silami a činnostmi přiblížit region turistům například pomocí informačních tabulí a počítačů s informacemi o bojkovicku.

Obrázek 6 - Město Bojkovice a okolí⁴⁶

V obci jsou dvě mateřské školky, jedna základní škola, základní škola praktická a církevní střední odborná škola. V Bojkovicích působí řada spolků a kulturně

⁴⁶ www.mapy.cz

vzdělávacích organizací, jak ziskových tak neziskových. Jsou to například Junák – svaz skautů a skautek ČR, DDM Bojkovice, T.J. Sokol, TJ Bojkovice, folklórní soubory Světlovan a Světlovánek.

12.1 HOSPODAŘENÍ BOJKOVIC

Situaci v hospodaření obce nejlépe popíšeme za pomoci obecních rozpočtů za uplynulá hospodářská období (viz tabulky 17 a 18 v kapitole 14.1). Hospodaření se obecně mění s každým novým volebním obdobím, s příchodem nových zastupitelů a vládnoucích politických stran, i když na municipální úrovni není stranickost tak markantní a ne zcela podstatná, přesto je zde minimálně patrná.

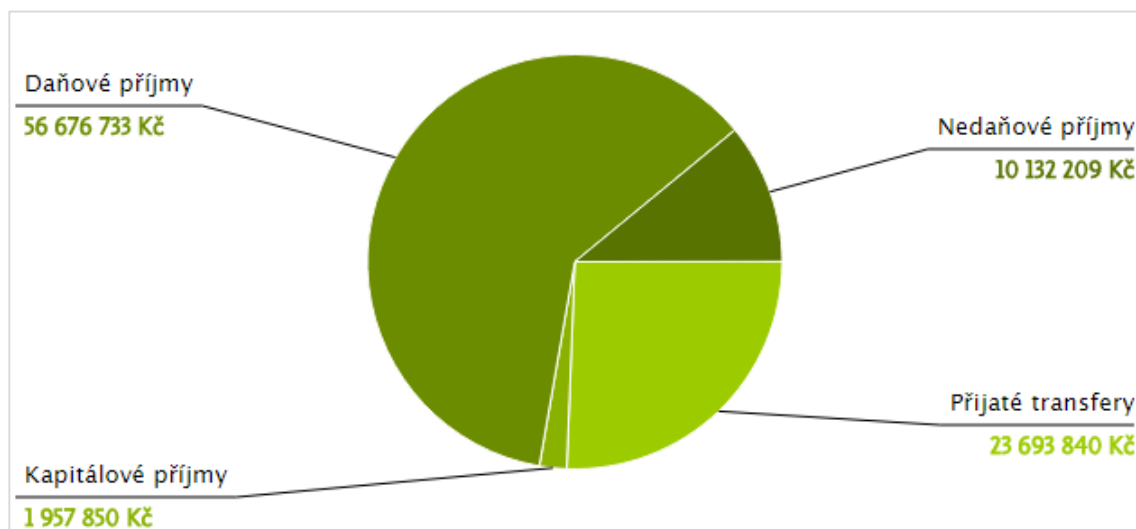
Informace o hospodaření, dluhy, příjmy a jiné finanční ukazatele vhodné k analýze jsou veřejně přístupná data. Tyto informace jsem čerpala na různých webových stránkách sdružující data a údaje o obcích a jejich finančních aktivitách.

V tabulce 14 jsou shrnuta skutečná data o hospodaření města. Jedná se o reálné údaje z roku 2014. Rozdíl příjmů a výdajů na konci roku 2014 byl 10 193 655 Kč. Je zřejmé, že většinu výdajů v obci tvoří výdaje běžné, tj. neinvestiční jako např. platy státních zaměstnanců, odměny, pojištění a nákupy služeb.

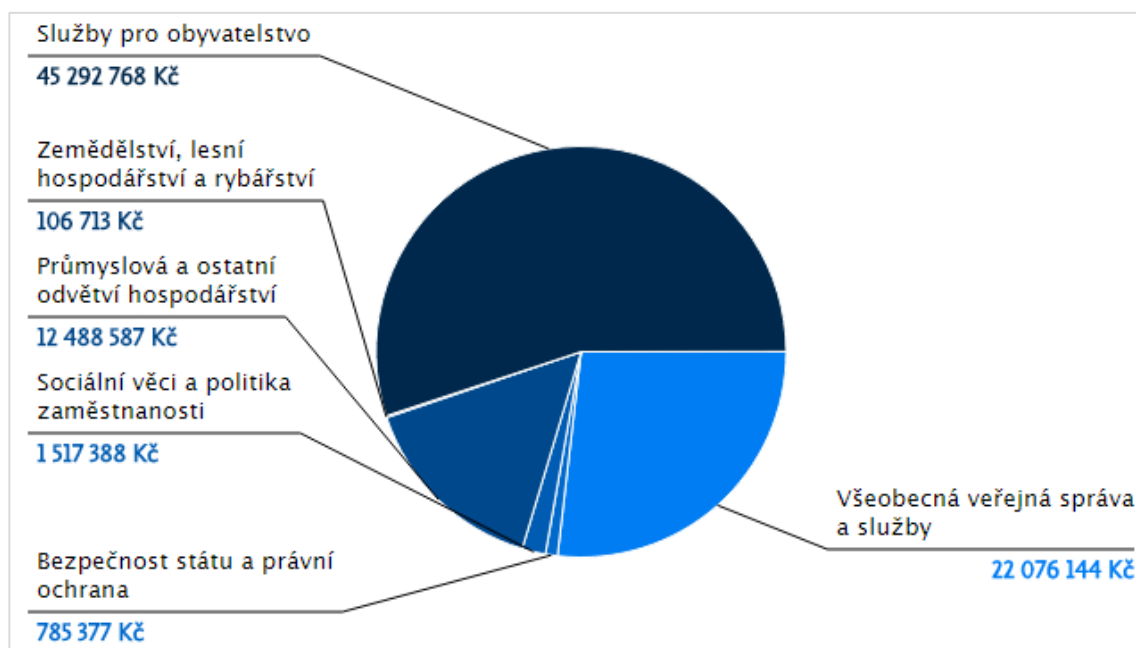
Tabulka 14 – Příjmy a výdaje Bojkovic v roce 2014

Rok 2014		
Příjmy celkem	92 460 632 Kč	100%
Daňové	56 676 733 Kč	61,3%
Nedaňové	10 132 209 Kč	11%
Kapitálové	1 957 850 Kč	2,1%
Přijaté transfery	23 693 840 Kč	25,6%
Výdaje celkem	82 266 977 Kč	100%
Běžné	52 472 878 Kč	63,2%
Kapitálové	29 794 100 Kč	36,2%
Rozdíl (příjmy – výdaje)	10 193 655 Kč	

Graf 2 – Příjmy Bojkovic v roce 2014⁴⁷

Graf 3 – Výdaje Bojkovic v roce 2014⁴⁸

Stejně jako předchozí tabulka, tak i graf 2 znázorňuje rozložení příjmů obce. Z grafu je patrná důležitost daňových příjmů pro municipální rozpočty, protože dosahují více než 60% příjmů. Podle webové aplikace www.monitor.statnipokladna.cz obec

⁴⁷ <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00290807>

⁴⁸ <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00290807>

získala 23 693 840 Kč z transferů z toho 17 239 171 Kč na investiční záměry a zbylých 6 454 669 Kč na neinvestiční.

Výdaje jsou v grafu 3 rozčleněny do 6 kategorií. Největší výdajovou kategorií jsou služby pro obyvatelstvo – 55,1% všech výdajů. Jsou to ve většině případů běžné výdajové položky jako např. veřejné osvětlení, opravy, příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím apod.

Podle ukazatelů hospodaření obce za rok 2014 zaplatilo město za splátku dlouhodobého úvěru částku 2 612 396 Kč a úrok za tyto úvěry poskytnuté 758 479 Kč. Celkem město za dluhovou politiku zaplatilo 3 370 875 Kč, což je 3,7% z příjmů obce. K 1.1.2015 je obec zadlužená ve výši 14 150 929 Kč.

V rámci rozboru hospodaření jsem stanovila běžnou (celkovou) likviditu výpočtem viz vzorec rovnice 2. „Běžná likvidita nám říká, kolika korunami z našich celkových oběžných aktiv je pokryta 1 Kč našich krátkodobých závazků.“⁴⁹

Rovnice 2 – Výpočet běžné likvidity

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Oběžná aktiva = 57 631 599 Kč

Krátkodobé závazky = 28 424 194 Kč

Běžná likvidita: $\frac{57\,631\,599}{28\,424\,194} = 2,03$

Optimální hodnota likvidity je v literatuře popsána různě. Ale nejčastěji se pohybuje v rozmezí 1,8 – 2,5. Likvidita Bojkovic se nachází ve středu této pomyslné stupnice – 2,03, takže je optimální. Z toho plyne, že Bojkovice nejsou postiženy velkým rizikem platební neschopnost.

⁴⁹ <http://financni-analyza.webnode.cz/ukazatele-likvidity/>

13 MĚSTSKÁ INVESTICE

Předmětem investice je výstavba centrální plochy – náměstí ve městě Bojkovice. Jde o revitalizaci stávajícího prostoru, který vznikl zbouráním několika starých domů a na místo nich byla na plochu navezena šterková drť, která sloužila jako provizorní parkoviště. Záměr města je vybudování takového prostranství, které bude sloužit jak občanům, tak turistům a jiným spolkům pořádající své kulturní a jiné akce. Snahou je udržet na ploše zeleň stávající a novou vysázet. Z opačné strany než protéká řeka Olšava, ohraničuje plochu místní komunikace.

Plocha splňuje předpoklady pro zbudování náměstí svou velikostí a polohou, protože je v centru města, naproti městského úřadu, u centrální autobusové zastávky, poblíž vlakové zastávky, obchodního domu a domova důchodců. Je ohraničená ulicemi Černíkovou a Mánesovou.

Cílem projektu je tedy revitalizace vybraného místa k vybudování nového bojkovického náměstí, umožňující setkávání občanů i turistů, pořádání společenských a kulturních akcí pořádaných ve venkovním prostranství. Tak aby byl nově vzniklý prostor atraktivní a lidé se sem rádi vraceli. Zároveň tak město získá přirozené centrum, svou „novou“ pověst a upevní si identitu.

Celková plocha revitalizovaného území je 0,45 ha, nová zeleň je o rozloze 0,12 ha a délka nových komunikací je celkem 50 m. Podle marketingové analýzy města je průměrná návštěvnost 1 837 057 osob za rok. Náměstí je navrženo tak, aby mohlo být po celý rok využíváno – hodové slavnosti, folklórní festival, jarmarky, vánoční trhy a další. Přilehlá komunikace se během akcí stane pěší zónou, ale přístupnou např. pro zásobování, v ostatních případech bude mít omezenou průjezdnost z důvodu plynulosti a spojitelnosti s okolím.

Součástí projektu jsou tyto stavební objekty:

- SO 01 Hlavní prostor náměstí a komunikace s omezeným provozem
- SO 02 Terasy se zatravněním
- SO 03 Přeložka NN
- SO 04 Veřejné osvětlení
- SO 05 Vodní prvek
- SO 06 Nový most pro pěší

- SO 07 Zeleň
- SO 08 Městský a doplňkový mobiliář

Na obrázcích 8 a 9 jsou návrhy vizualizace nového náměstí, které byly vytvořeny na Ústavu architektury na Fakultě stavební VUT v Brně jako součást semestrálních prací studentů.

Obrázek 7 - Vizualizace náměstí, letecký pohled⁵⁰

Obrázek 8 - Vizualizace náměstí, odpočinková zóna⁵¹

⁵⁰ <http://slovacky.denik.cz/>

⁵¹ <http://slovacky.denik.cz/>

13.1 SWOT analýza

Pomocí SWOT analýzy jsem analyzovala investiční záměr s cílem porozumět tomu, jak na investici působí interní a externí vlivy a určit tak silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby projektu. V následující tabulce 15 je již hotová SWOT analýza.

Tabulka 15 – SWOT analýza projektu

Silné stránky	Slabé stránky
Vnitřní faktory	
Příjmy z pronájmu prostor Zvýšení atraktivity města Ucelenost města navenek Rozvoj cestovního ruchu	Nutná údržba Spotřeba vody na vodní prvek V projektu chybí zázemí pro pořádání akcí – WC, šatny
Příležitosti	Hrozby
Vnější faktory	
Místo pro setkávání občanů Turisticky strategický bod Výhodnost polohy pro občany Osvěžení návštěvníků v letních měsících u vodního prvku Nová klidová zóna pro občany Bezbariérový přístup Nová parkovací místa	Záplavy – ohrožení prostranství a mobiliáře řekou Olšavou Využívání je ovlivněno počasím Malý zájem o prostor

13.2 Logický rámec

Hlavní cíl, účel projektu, výstup projektu a aktivity projektu. Tímto způsobem jsem postupovala při tvorbě hlavního stromu cílů investice, která zároveň slouží i jako určitá osnova. Jsou to položky logicky navazující na sebe a v každém kroku konkrétnější. Po vyplnění stromu cílů následuje definování předběžných podmínek úplně dole a poté definování potřebných vnějších předpokladů a rizik projektu od toho nejnižšího až úplně nahoru k předpokladům a rizikům hlavních cílů. Potom jsem postupně doplnila dva prostřední sloupce shora dolů a to sloupec objektivně ověřitelné ukazatele a zdroje informací k ověření. Následovala celková kontrola, zda platí svislá logika u sloupce strom cílů a taky u jednotlivých řádků.

Tabulka 16 – Logický rámec

Logický rámec: Vybudování centrálního náměstí ve Městě Bojkovice			
Předkladatel projektu: Město Bojkovice		Celkové investiční náklady:	
STROM CÍLŮ - Hlavní cíl	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje informací k ověření	Vnější předpoklady /Rizika
Revitalizace plochy v centru města Vybudování centrálního náměstí ve městě Pořádání kulturních a společenských akcí	Počet lidí, procházející prostranstvím Počet akcí, pořádaných na budoucím náměstí	Statistiky města	
Účel projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje informací k ověření	
Zkulturnění městské plochy Ucelenost města navenek Místo setkávání lidí	Spolupráce města a občanů Záznamy obce	Statistiky města	Nebudí příjemný prostor Neoblíbenost místa Neestetické provedení stavby
Výstupy projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje informací k ověření	Předpoklady a rizika
Sjednotí image města Vytvoří Jedno místo, na kterém se konají všechny důležité akce ve městě Vznikne strategické a potkávací prostranství	Dotazníky Záznamy obce Osloví se architekt	Statistiky města Výsledky dotazníkového šetření Jednotný návrh podoby města	Nezájem o pořádání kulturních akcí – využívání jiných míst Obcházení nově vzniklého náměstí
Aktivity projektu	Vstupy / prostředky	Časový rámec aktivit	Předpoklady a rizika
1.Zadání projektu ke zpracování 2.Zadání veřejné zakázky na zhotovitele díla 3.Vyřízení stavebního povolení, povolení k úpravě a k přístupu do řeky Olšavy a ostatní nutná povolení 4.Výstavba 5.Kolaudace 6.Oficiální otevření a zahájení fungování	Finanční zdroje Projektová dokumentace	1. 1. – 6./2013 2. 8. – 12./2013 3. 1. – 4./2014 4. 4. – 12./2014 5. 4. 2015 6. 5. 2015	Stavební povolení Schválený projekt zastupitelstvem Schválení vstupu do řeky Výběr kvalitní realizační firmy Politická vůle
			Předběžné podmínky
			Schválení akce zastupitelstvem

14 FINANCOVÁNÍ NÁMĚSTÍ BOJKOVIC

14.1 VLASTNÍ ZDROJE

První z mnou zvolených možných způsobů financování investice výstavby náměstí jsou vlastní zdroje města. Město je v současné době v poměrně dobré finanční situaci. Již druhé volební období je zde stejný starosta, což je pro město z dlouhodobého hlediska plánování a investování přijatelnější.

K tomu, abych mohla určit, zda mají Bojkovice dostatek finančních zdrojů k financování investice, jsem vytvořila následující tabulku 17, kde jsem použila údaje o hospodaření města za posledních pět let, tj. od roku 2010 do 2014.

Tabulka 17 – Finanční tok za roky 2010 - 2014

Rok 2010	
Příjmy celkem	108 764 940 Kč
Výdaje celkem	99 146 860 Kč
Rozdíl	9 618 080 Kč
Rok 2011	
Příjmy celkem	69 470 318 Kč
Výdaje celkem	63 227 544 Kč
Rozdíl	6 242 774 Kč
Rok 2012	
Příjmy celkem	57 958 726 Kč
Výdaje celkem	54 492 474 Kč
Rozdíl	3 466 252 Kč
Rok 2013	
Příjmy celkem	76 467 113 Kč
Výdaje celkem	58 913 719 Kč
Rozdíl	17 553 394 Kč

Rok 2014	
Příjmy celkem	92 460 632 Kč
Výdaje celkem	82 266 977 Kč
Rozdíl	10 193 654 Kč

Tabulka 18 – průměrné peněžní toky za rok 2010 až 2014

Rok 2010 - 2014	
Průměrné příjmy celkem	81 024 346 Kč
Průměrné výdaje celkem	71 609 515 Kč
Rozdíl	9 414 831 Kč

Na základě tabulky 17 jsem provedla zprůměrování hodnot a získala tak tabulku 18. Je vidět, že město Bojkovice hospodaří s kladným saldem (rozdílem příjmů a výdajů). Celkový průměrný roční příjem za posledních pět let je 81 024 346 Kč a výdaj 71 609 515. A rozdíl mezi průměrnými příjmy a výdaji je kladný a jeho hodnota je 9 414 831 Kč.

Podle hodnot v tabulce 17 a 18 by město bylo schopno stavbu zafinancovat z vlastních zdrojů, stačilo by, kdyby od roku 2010 v průměru každoročně odložilo například 2 400 000 Kč na účet v bance, tak že by celkově našetřilo přibližně 12 000 000, tzn. celou hodnotu investice.

Tato varianta je možná v případě, že by město neplánovalo jiný větší investiční záměr a tudíž by tak mohlo volné peníze použít, v opačném případě je tato varianta spíše méně reálnou.

Podle mých informací se plánuje napojení některých ulic na jednotnou kanalizační síť, s tím také souvisí dotčené komunikace, které se budou muset zrekonstruovat a mnoho dalších již menších investic. To s sebou nese nemalé finanční nároky, takže předpokládáme, že varianta zafinancování celé investice je spíše nereálná.

14.2 ÚVĚR

V rámci možného financování cizími zdroji – úvěrem jsem osobně oslovila tři komerční banky a požádala je o zpracování úvěrových nabídek na stavební investici ve městě Bojkovice. Vždy ve dvou variantách jako úvěr:

- a) **Předfinancování dotace EU** - tento produkt je důležitý, pokud má obec schválený dotační titul, ale peníze může čerpat až zpětně, tzn. pokrytí nákladů v období, kdy obec vyčerpá své vlastní zdroje a čeká na vyplacení dotace. Pro účely své diplomové práce jsem nastavila jednotný preddotační úvěr – úvěr v délce 7 měsíců s rovnoměrným čerpáním. Ve všech případech bude úvěr splacen získáním dotace v 8. měsíci – kolaudací. Výše spoluúčasti 17% a dotace 83%.
- b) **Jako dlouhodobý úvěr** – jde o klasický bankovní produkt, kdy si za konkrétních smluvených podmínek obce půjčují určitou část nebo celou částku na investici a později ji většinou v období 3, 5, 7, 10 nebo 15 let splácí spolu s úrokem. Pro tento případ jsem jednotně zvolila 25% spoluúčast obce, délku úvěru na 10 let s konstantním úmorem (splátky dluhu) a měsíčními splátkami.

Pro účely zjišťování úvěrových podmínek pro město Bojkovice jsem oslovila tyto konkrétní komerční banky:

- **Československou obchodní banku, a.s.**
- **Komerční banku, a.s.**
- **Českou spořitelnu, a.s.**

Ve všech mnou oslovených bankách mi bankéři sdělili, že municipální úvěry a především stanovení jejich podmínek je hodně složitá věc. Neexistují zde přesné tabulky, kde se podle zadaných parametrů najde konkrétní hodnota. Úvěry pro města jsou specifickou záležitostí. Mezi hlavní aspekty stanovení podmínek úvěrů patří bonita obce, jiné závazky a úvěry, velikost, počet obyvatel, konkrétní investiční záměr. Všechny tyto údaje mohou úrokové sazby a podmínky měnit na výhodnější nebo méně výhodné. Stejně tak je důležité, zda je obec klientem dané banky či ne. Protože v případech, kdy tomu tak je, má banka větší zájem si klienta udržet i přes fakt, že by byla nucena nastavit úvěrové podmínky hodně nízko – provize z úvěru by pro banku

byla malá, ale na druhou stranu obec, která má v dané bance svůj obecní účet je pro banku výhodná, protože má přístup k jejím penězům a dostává poplatky za vedení účtu a za jiné finanční produkty.

Tabulka 19 – Určení průměrné bonity za tři roky

Rok 2012	příjmy	57 958 726 Kč
	výdaje	54 492 474 Kč
	rozdíl	3 466 252 Kč
Rok 2013	příjmy	76 467 113 Kč
	výdaje	58 913 719 Kč
	rozdíl	17 553 394 Kč
Rok 2014	příjmy	92 460 632 Kč
	výdaje	82 266 977 Kč
	rozdíl	10 193 655 Kč
Bonita	$\frac{3\,466\,252 + 17\,553\,394 + 10\,193\,655}{3}$ <p>= 10 404 434 Kč</p>	

V tabulace č. 19 je vidět výpočet bonity Bojkovic za poslední tři roky. Bonita je důležitá pro všechny žadatele o úvěr. Banky podle ní zjišťují solventnost u všech klientů, aby tak zabránily případnému riziku z nemožnosti klienta splácet úvěr. Bojkovicím vychází průměrná bonita za tři roky 10 404 434 Kč. Bonita neboli rizikovost klienta, v tomto případě obce, nezáleží pouze na finančních rizicích, ale také na rizicích obchodních a celková riziko je poté posuzováno jako kombinace obchodního a finančního. Pro účely své práce jsem se zaměřila pouze na rizika finanční. Bonita po finanční stránce je dobrá, vychází kladná a dokonce vyšší než deset milionů korun. Což znamená, že by měla obec získat výhodnější úrokové podmínky.

Tabulka 20 – Výše dotace a spoluúčasti – typ úvěru a)

Investice celkem	Zdroje Regionální rady-dotace		Vlastní zdroje příjemce	
	Max. Kč	Max. v %	Min. Kč	Min. %
11 990 739 Kč	9 934 462,00	83,40	1 977 693,00	16,60

V tabulce 20 jsou hodnoty spoluúčasti a zdrojů z EU u jiných obdobných investičních projektů, které pro mě byly při zjišťování podmínek pro předfinancování úvěru podstatné a z kterých jsem vycházela. A to konkrétně podíl vlastních zdrojů financování a zdrojů z dotace EU. Tato tabulka mi sloužila jako podklad, ale je jasné, že ve skutečnosti tomu tak být nemuselo.

14.2.1 Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB)

a) Úvěr k předfinancování dotace

Podle slov bankéře ČSOB, ale i ostatních mnou oslovených bank, je potřebné, aby obec doložila, že proinvestovala svých minimálně 17% procent investičních nákladů, tj. 1 977 693,00 Kč, aby poté mohla začít čerpat úvěr k předfinancování dotace a současně financovat danou investici. Podle ČSOB se v již schválených dotačních programech nemusí platit jistina (splátka úvěru), ale pouze úroky z celkové čerpané částky. V okamžiku, kdy obec dostane danou dotaci, může úvěr jednorázově splatit bez jakýchkoli sankcí.

V mojí diplomové práci počítám s tím, že dotaci obec dostane vyplacenou měsíc po kolaudaci. Což znamená, že budeme předdotační úvěr čerpat až do konce realizace.

Shrnutí:

Banka	Československá obchodní banka, a.s.
Typ úvěru	Úvěr k předfinancování dotace města
Výše úvěru	9 934 462 Kč
Délka čerpání úvěru	7 měsíců
Úroková sazba	0,8 % p. a. (z celkového úvěru)
Splátka jistiny za měsíc	0 Kč

Tabulka 21 – Předfinancování dotace ČSOB

	Měsíc	vlastní zdroje	čerpání úvěru	úmor	kumulované čerpání úvěru	úrok z kum. úvěru
1.	Duben	1 977 693 Kč				
2.	Květen					
3.	Červen		1 419 209 Kč	- Kč	1 419 209 Kč	946 Kč
4.	červenec		1 419 209 Kč	- Kč	2 838 418 Kč	1 892 Kč
5.	Srpen		1 419 209 Kč	- Kč	4 257 627 Kč	2 838 Kč
6.	Září		1 419 209 Kč	- Kč	5 676 836 Kč	3 785 Kč
7.	říjen		1 419 209 Kč	- Kč	7 096 045 Kč	4 731 Kč
8.	listopad		1 419 209 Kč	- Kč	8 515 254 Kč	5 677 Kč
9.	prosinec		1 419 209 Kč	- Kč	9 934 463 Kč	6 623 Kč
10.	leden - kolaudace					
11.	únor - dotace	9 934 462 Kč				
	náklady obce	1 977 693 Kč				26 492 Kč
	Celkem	2 004 185 Kč				

Obec by v případě úvěru k předfinancování dotace od ČSOB platila měsíční úrok z čerpané částky. Podle tabulky 21 vyplývá, že by obec zaplatila kromě své spoluúčasti 1 977 693 Kč také 26 492 Kč za úrok. Celkem jsou tedy náklady Bojkovic na investici 2 004 185 Kč.

b) Dlouhodobý úvěr

Dlouhodobý úvěr je na deset let s měsíčním splácením. Úroková sazba u banky ČSOB je 1% p.a. Celkový úvěr je v hodnotě 75% investice, tj. 8 934 116 Kč a měsíčními splátkami 74 451 Kč plus úroky z celkové dlužné částky.

Shrnutí:

Banka	Československá obchodní banka, a.s.
Typ úvěru	Dlouhodobý úvěr
Investiční náklady	11 912 155 Kč
Výše úvěru (75%)	8 934 116 Kč
Vlastní zdroje (25%)	2 978 039 Kč
Délka čerpání úvěru	10 let
Úroková sazba	1 % p. a.
Frekvence splácení	měsíční
Měsíční úmor - konstantní	74 451 Kč

Tabulka 22 – Předfinancování dotace ČSOB

	měsíc	vlastní zdroje	úmor	dlužná částka	úrok	anuita
1.a	2015 1. - 6.	2 978 039 Kč				
1.b	2015 7. - 12.		446 706 Kč	8 487 410 Kč	43 740 Kč	490 073 Kč
2.	2016		893 412 Kč	7 593 999 Kč	80 035 Kč	973 446 Kč
3.	2017		893 412 Kč	6 700 587 Kč	71 101 Kč	964 512 Kč
4.	2018		893 412 Kč	5 807 176 Kč	62 167 Kč	955 578 Kč
5.	2019		893 412 Kč	4 913 764 Kč	53 232 Kč	946 644 Kč
6.	2020		893 412 Kč	4 020 352 Kč	45 298 Kč	937 710 Kč
7.	2021		893 412 Kč	3 126 941 Kč	35 364 Kč	928 776 Kč
8.	2022		893 412 Kč	2 233 529 Kč	26 430 Kč	919 842 Kč
9.	2023		893 412 Kč	1 340 117 Kč	17 496 Kč	910 908 Kč
10.	2024		893 412 Kč	446 706 Kč	8 562 Kč	901 973 Kč
11.a	2025 1. – 6.		446 706 Kč	8 487 410 Kč	931 Kč	447 636 Kč
11.b	2025 7. – 12.		0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
náklady obce		2 978 039 Kč	8 934 116 Kč		442 983 Kč	9 377 099 Kč
celkem		12 355 138 Kč				

V tabulce 22 jsou sečteny měsíce jednotlivých let čerpání úvěru. V posledním sloupci je anuita, tedy součet úmoru a úroky v jednotlivých letech. Na začátku obec zaplatí 2 978 039 Kč jako spoluúčast na úvěru, posléze zbylých 8 934 116 Kč během splácení a dalších 442 983 Kč za úroky během 10 let. Celková výše investice včetně úroku činí 12 355 138 Kč.

14.2.2 Komerční banka, a. s.

a) Úvěr k předfinancování dotace

Tak jako u ČSOB i zde platí, že úvěr můžeme čerpat až po proinvestování vlastních zdrojů, tj. 17% investičních nákladů – 1 977 693,00 Kč. Také se neplatí splátka úvěru – úmor, úvěr se splácí až po obdržení dotace. Na rozdíl od ČSOB i ČS se platí dvojitý úrok – úrok z čerpané částky a úrok z nečerpané částky. Úrok z čerpané částky je 0,6% p.a. a nečerpané 0,3% p.a.

Shrnutí:

Banka	Komerční banka, a. s.
Typ úvěru	Úvěr k předfinancování dotace města
Výše úvěru	9 934 462 Kč
Délka čerpání úvěru	7 měsíců
Úroková sazba – z čerpané částky	0,6% p. a.
Úroková sazba – z nečerpané částky	0,3% p. a
Splátka jistiny za měsíc	0 Kč

V tabulce 23 je vidět, kolik by obec stál úvěr k předfinancování dotace. Bojkovice by v případě využití tohoto úvěru platily kromě spoluúčasti 17% taky dva úroky – celkový úrok z čerpané částky je 19 869 Kč a z nečerpané částky 7 451 Kč. Za úroky by Bojkovice zaplatily 27 320 Kč. Investice by je celkem stála 2 032 333 Kč.

Tabulka 23 – Předfinancování dotace KB

měsíc		vlastní zdroje	úvěr celkem	čerpaní úvěru	kumul. čerpaní úvěru	úrok z čerpané částky	nečerpaná částka	úrok z nečerpané částky	úroky celkem
1.	duben	1 977 693 Kč							
2.	květen								
3.	červen		9 934 462 Kč	1 419 209 Kč	1 419 209 Kč	710 Kč	8 515 253 Kč	2 129 Kč	2 838 Kč
4.	červenec			1 419 209 Kč	2 838 418 Kč	1 419 Kč	7 096 044 Kč	1 774 Kč	3 193 Kč
5.	srpen			1 419 209 Kč	4 257 627 Kč	2 129 Kč	5 676 835 Kč	1 419 Kč	3 548 Kč
6.	září			1 419 209 Kč	5 676 836 Kč	2 838 Kč	4 257 626 Kč	1 064 Kč	3 903 Kč
7.	říjen			1 419 209 Kč	7 096 045 Kč	3 548 Kč	2 838 417 Kč	710 Kč	4 258 Kč
8.	listopad			1 419 209 Kč	8 515 254 Kč	4 258 Kč	1 419 208 Kč	355 Kč	4 612 Kč
9.	prosinec			1 419 209 Kč	9 934 463 Kč	4 967 Kč	- Kč	- Kč	4 967 Kč
10.	leden - kolaudace								
11.	únor - dotace								
	náklady obce	1 977 693 Kč				19 869 Kč		7 451 Kč	27 320 Kč
	náklady obce celkem								2 032 333 Kč

b) Dlouhodobý úvěr

U Komerční banky mi byl „nabídnut“ dlouhodobý úvěr na deset let s měsíčním splácením a konstantním úmorem – splátkami za podmínek úrokové sazby 0,5% p.a. Celkový úvěr v hodnotě 8 934 116 Kč a měsíčními splátkami 74 451 Kč.

Shrnutí:

Banka	Komerční banka, a. s.
Typ úvěru	Dlouhodobý úvěr
Investiční náklady	11 912 155 Kč
Výše úvěru (75%)	8 934 116 Kč
Vlastní zdroje (25%)	2 978 039 Kč
Délka čerpání úvěru	10 let
Úroková sazba	0,5% p. a.
Frekvence splácení	měsíční
Měsíční úmor - konstantní	74 51 Kč

Tabulka 24 – Dlouhodobý úvěr KB

	měsíc	vlastní zdroje	úmor	dlužná částka	úrok	anuita
1.a	2015 1. - 6.	2 978 039 Kč				
1.b	2015 7. - 12.		446 706 Kč	8 561 861 Kč	21 684 Kč	468 390 Kč
2.	2016		893 412 Kč	7 668 450 Kč	40 017 Kč	933 429 Kč
3.	2017		893 412 Kč	6 775 038 Kč	35 550 Kč	928 962 Kč
4.	2018		893 412 Kč	5 881 626 Kč	31 083 Kč	924 495 Kč
5.	2019		893 412 Kč	4 988 215 Kč	26 616 Kč	920 028 Kč
6.	2020		893 412 Kč	4 094 803 Kč	22 149 Kč	915 561 Kč
7.	2021		893 412 Kč	3 201 392 Kč	17 682 Kč	911 094 Kč
8.	2022		893 412 Kč	2 307 980 Kč	13 215 Kč	906 627 Kč
9.	2023		893 412 Kč	1 414 568 Kč	8 748 Kč	902 160 Kč
10.	2024		893 412 Kč	521 157 Kč	4 281 Kč	897 693 Kč
11.a	2025 1. – 6.		446 706 Kč	74 451 Kč	465 Kč	447 171 Kč
11.b	2025 7. – 12.		0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
náklady obce		2 978 039 Kč	8 934 116 Kč		450 428 Kč	9 155 608 Kč
náklady obce celkem						12 133 647 Kč

Úmor je v jednotlivých měsících konstantní - 74 451 Kč. V posledním sloupci tabulky je anuita, součet úmoru s úroky. Celkový úrok podle tabulky 24 je 450 428 Kč.

Což znamená, že město zaplatí k investici 450 428 Kč navíc za úroky při úrokové sazbě 0,5% p.a. Celkem Bojkovice zaplatí 12 133 647 Kč.

14.2.3 Česká spořitelna, a. s.

a) Úvěr k předfinancování dotace

Česká spořitelna nabídla obdobný úvěr jako ČSOB – úrok se platí z čerpané částky. Úroková sazba 0,6% p.a. Doba čerpání úvěru 7 měsíců.

Shrnutí:

Banka	Česká spořitelna, a. s.
Typ úvěru	Úvěr k předfinancování dotace města
Výše úvěru	9 934 462 Kč
Délka čerpání úvěru	7 měsíců
Úroková sazba	0,6 % p. a.
Splátka jistiny za měsíc	0 Kč

Tabulka 25 – Předfinancování dotace ČS

	měsíc	vlastní zdroje	čerpání úvěru	úmor	kumulované čerpání úvěru	úrok z kum. úvěru
1.	duben	1 977 693 Kč				
2.	květen					
3.	červen		1 419 209 Kč	- Kč	1 419 209 Kč	710 Kč
4.	červenec		1 419 209 Kč	- Kč	2 838 418 Kč	1 419 Kč
5.	srpen		1 419 209 Kč	- Kč	4 257 627 Kč	2 129 Kč
6.	září		1 419 209 Kč	- Kč	5 676 836 Kč	2 838 Kč
7.	říjen		1 419 209 Kč	- Kč	7 096 045 Kč	3 548 Kč
8.	listopad		1 419 209 Kč	- Kč	8 515 254 Kč	4 258 Kč
9.	prosinec		1 419 209 Kč	- Kč	9 934 463 Kč	4 967 Kč
10.	leden - kolaudace					
11.	únor - dotace					9 934 462 Kč
	náklady obce	1 977 693 Kč				19 869 Kč
	náklady obce celkem					1 997 562 Kč

Podle tabulky 25 je celkový úrok za předfinancování dotace 19 869 Kč při úrokové sazbě 0,6% p.a. Obec v případě využití úvěru od ČS zaplatí celkem za investici 1 997 562 Kč včetně své spoluúčasti a úroku.

b) Dlouhodobý úvěr

Posledním bankovním produktem je dlouhodobý úvěr od ČS. Podmínky jsou obdobné jako u dvou předešlých bank. Úvěr v délce trvání 10 let. Úroková sazba 1,2% p.a. Měsíční splácení a konstantní úmor.

Shrnutí:

Banka	Česká spořitelna, a. s.
Typ úvěru	Dlouhodobý úvěr
Investiční náklady	11 912 155 Kč
Výše úvěru (75%)	8 934 116 Kč
Vlastní zdroje (25%)	2 978 039 Kč
Délka čerpání úvěru	10 let
Úroková sazba	1,2% p. a.
Frekvence splácení	měsíční
Měsíční úmor - konstantní	74 451 Kč

Tabulka 26 – Dlouhodobý úvěr ČS

	měsíc	vlastní zdroje	úmor	dlužná částka	úrok	anuita
1.a	2015 1. - 6.	2 978 039 Kč				
1.b	2015 7. - 12.		446 706 Kč	8 487 410 Kč	52 041 Kč	498 747 Kč
2.	2016		893 412 Kč	7 593 999 Kč	96 042 Kč	989 453 Kč
3.	2017		893 412 Kč	6 700 587 Kč	85 321 Kč	978 732 Kč
4.	2018		893 412 Kč	5 807 176 Kč	74 600 Kč	968 011 Kč
5.	2019		893 412 Kč	4 913 764 Kč	63 879 Kč	957 291 Kč
6.	2020		893 412 Kč	4 020 352 Kč	53 158 Kč	946 570 Kč
7.	2021		893 412 Kč	3 126 941 Kč	42 437 Kč	935 849 Kč
8.	2022		893 412 Kč	2 233 529 Kč	31 716 Kč	925 128 Kč
9.	2023		893 412 Kč	1 340 117 Kč	20 995 Kč	914 407 Kč
10.	2024		893 412 Kč	446 706 Kč	10 274 Kč	903 686 Kč
11.a	2025 1. – 6.		446 706 Kč	8 487 410 Kč	1 117 Kč	447 823 Kč
11.b	2025 7. – 12.		0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
náklady obce		2 978 039 Kč	8 934 116 Kč		531 580 Kč	9 465 696 Kč
náklady obce celkem						12 443 735 Kč

Podle tabulky 26 je zřejmé, že úrok, který celkem obec za úvěr zaplatí je 531 580 Kč. Celkem tedy včetně samotné investice město zaplatí 12 443 735 Kč.

Tabulka 27 – Porovnání úvěrů

	a) Úvěr k předfinancování dotace	b) Dlouhodobý úvěr
ČSOB	2 004 185 Kč	12 355 138 Kč
KB	2 005 013 Kč	12 133 647 Kč
ČS	1 997 562 Kč	12 443 735 Kč

Tabulka 27 zobrazuje porovnání výsledků jednotlivých úvěrových programů od jednotlivých bank. Nejvýhodnější úvěr k předfinancování dotace nabídla Česká spořitelna s úrokovou sazbou 0,6% p.a. Úvěr od České spořitelny je od druhého v pořadí výhodnější pouze o 6 623 Kč, což je v porovnání s hodnotou investice skoro až zanedbatelný rozdíl. Výsledné rozdíly jsou minimální, protože úrokové sazby se celkově u municipálních úvěrů pohybují hodně nízko a také je čerpání úvěru relativně krátké, takže se rozdíl v úrocích, které činí mnohdy necelé procento, ani neprojeví.

Ve druhém případě – dlouhodobý úvěr je pro obec nejvýhodnější úvěr od Komerční banky. KB nabídla dlouhodobý úvěr za úrokových podmínek 0,5% p.a. Oproti druhému v pořadí je rozdíl markantnější, činí celých 221 491 Kč, což už není zanedbatelný rozdíl.

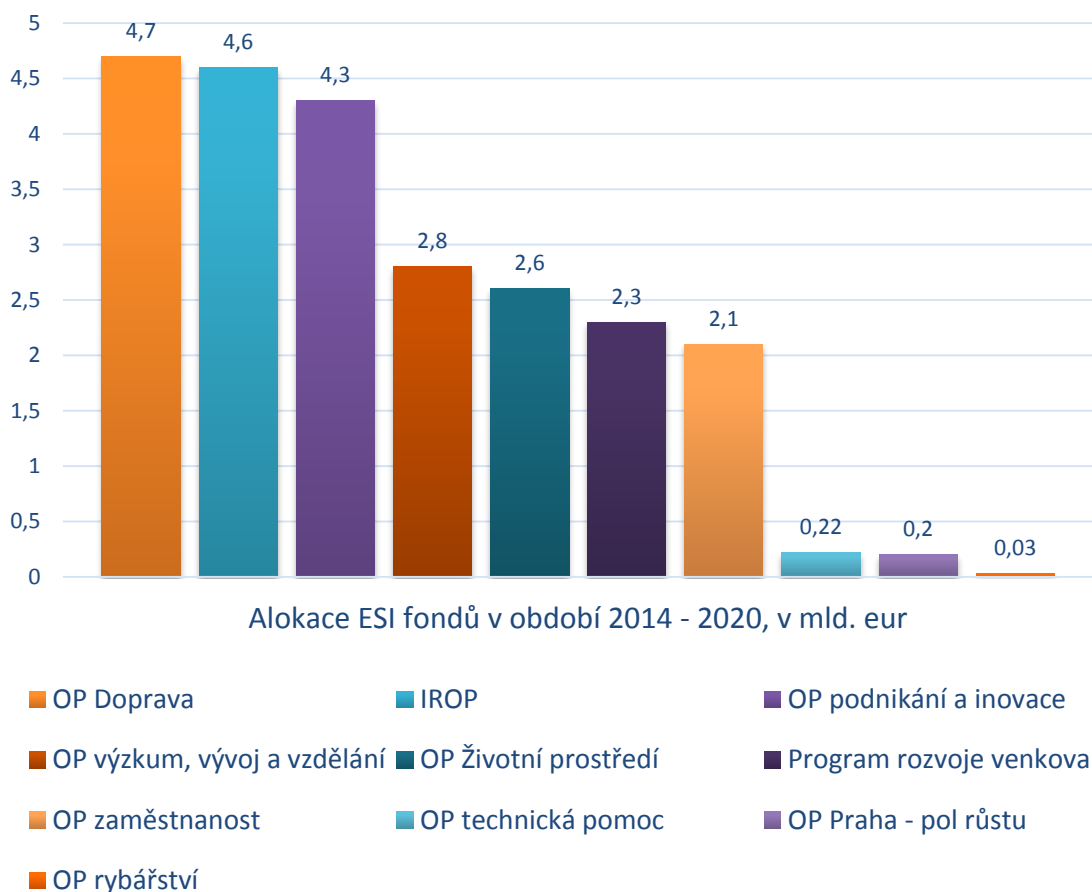
Zde se zabývám rozdíly po finanční stránce. Ovšem ty nejsou jedinými aspekty při výběru úvěrů. Banky mají různé podmínky, za kterých úvěry poskytují, jako různé sankce, poplatky, bonusy a jiné, podle kterých se obce často rozhodují.

14.3 DOTACE

14.3.1 Fondy EU

Dotace z fondů EU jsou součástí příjmů obcí už několik let, zdomácněly. Česká republika má na programové období 2014 – 2020 vyčleněno skoro 24 000 000 000 €. Čerpání dotací z fondů EU by v programovém období 2014 – 2020 by mělo být administrativně jednodušší, než tomu bylo v předešlém období 2007 – 2013. Ubyl počet dotačních programů z minulých 26 na aktuální počet 18 programů. Na grafu 4 je vidět, kolik finančních prostředků má ČR na konkrétní operační programy na období 2014 – 2020.

Graf 4 - Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020⁵²

⁵² Podle: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Tabulka 28 – Operační programy, jejich zaměření a vhodnost pro konkrétní investici⁵³

Název operačního programu	Řídí	Zaměření	Možné využití pro financování náměstí
OP Doprava	Ministerstvo dopravy	Silniční a železniční doprava	Ne
IROP	Ministerstvo pro místní rozvoj	Doprava v regionech, zkvalitnění veřejných služeb, veřejná správa	Ne
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu	Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, rozvoj podnikání a konkurence schopnosti malých a středních podniků, energetické úspory a rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií.	Ne
Výzkum, vývoj a vzdělávání	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Posílení kapacit pro výzkum, rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj a rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.	Ne
Životní prostředí	Ministerství životního prostředí	Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech, nakládání s odpady, ochrana a péče o přírodu a krajinu a energetické úspory.	Ne
Program rozvoje venkova	Ministerstvo zemědělství	Rozvoj venkova, zlepšení stavu životního prostředí obnovou, zachováním a zlepšením ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím	<i>Ano</i>

⁵³ Vlastní zpracování podle <http://www.dotaceu.cz/>

OP Zaměstnanost	Ministerstvo práce a sociálních věcí	Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, sociální začleňování a boj s chudobou, sociální inovace a mezinárodní spolupráce a efektivní veřejná správa	Ne
OP Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj	Specifický servisní program pro zajištění kvalitní implementace Dohody o partnerství, zajištění administrativní kapacity a zabezpečení jednotného monitorovacího systému na základě vysoké úrovně elektronizace dat.	Ne
OP Praha - pól růstu ČR	Magistrát hlavního města Prahy	Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací, udržitelná mobilita a energetické úspory, podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě, vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti.	Ne
OP Rybářství	Ministerstvo zemědělství	Udržitelná a konkurenceschopná akvakultura založená na inovacích, konkurenceschopnosti, znalostech a účinnějším využití zdrojů, rozvoj udržitelného chovu ryb v České republice a zajištění rovnoměrných dodávek sladkovodních ryb během roku na domácí trh včetně rozvoje mimoprodukčních funkcí rybníků.	Ne

Tabulka 28 přehledně popisuje, jaké jsou operační programy a jaké je jejich zaměření. Jediný operační program, který svým popisem odpovídá tématu investičního záměru je Program rozvoje venkova. Jeho prioritní osy jsou následující:

„Priorita 1: Podpora předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech

Priorita 2: Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů

Priorita 3: Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství

Priorita 4: Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím

Priorita 5: Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu

Priorita 6: Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech⁵⁴

Je evidentní, že žádná z vypsanych priorit neodpovídá potřebnému tématu dané investice. Je proto jasné, že investice nemůže být hrazena z fondů EU.

⁵⁴ <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy/Program-rozvoje-venkova>

14.3.2 Dotace ze státního rozpočtu a z ministerstev

Dotace z jednotlivých ministerstev a ze státního rozpočtu jsou, pro naši zem a politiku obcí, běžné. Bojkovice ze státních fondů na investice v roce 2014 vyčerpaly 673 705 Kč a ze státního rozpočtu 11 253 143 Kč. Na neinvestiční akce Bojkovice získaly ze všeobecné pokladní správy státního rozpočtu 472 800 Kč, 1 827 426 Kč ze státního rozpočtu a 3 836 400 ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu.

Program kapitoly **Všeobecné pokladní správy** v současné době nabízí dva typy dotačního programu. Prvním je Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních škol v okolí velkých měst a druhým programem je Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR.

Ve druhém programu je určená specifikace prostředků na stavební a nestavební akce. Stavební akce je ještě dělena na investiční a neinvestiční. Výstavba náměstí má investiční charakter, takže mě investiční část zajímá. Při bližším prozkoumání jsem zjistila, že kritéria uvedená v podmínkách neodpovídají potřebám této investice, tj. že podpora je směřována na rekonstrukce stávajících staveb nebo na náklady při opravách a údržbě stavby. To znamená, že tento způsob financování není možný.

Finanční podpora tohoto investičního záměru od **ministerstev** je teoreticky možná. Ministerstva, která připadají v úvahu, jsou: *Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí a případně Ministerstvo kultury.*

Ministerstvo kultury vyloučím hned, protože kulturní akce v rámci investice budou sice její součástí, ale nejsou hlavním záměrem. Další v pořadí Ministerstvo životního prostředí neposkytuje žádnou dotaci, směřují k záměru vybudování náměstí. Poslední možné je Ministerstvo pro místní rozvoj. Toto ministerstvo na konci roku 2014 otevřelo program Podpora obnovy a rozvoje venkova v roce 2015 s celkem čtyřmi dotačními tituly: Podpora vítězů soutěže Vesnice roku, Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci, Podpora spolupráce obcí na obnově a rozvoji venkova a Podpora obnovy drobných sakrálních staveb v obci. Opět ani jeden z vypsanych titulů neodpovídá předmětu mnou vybrané stavební investice.

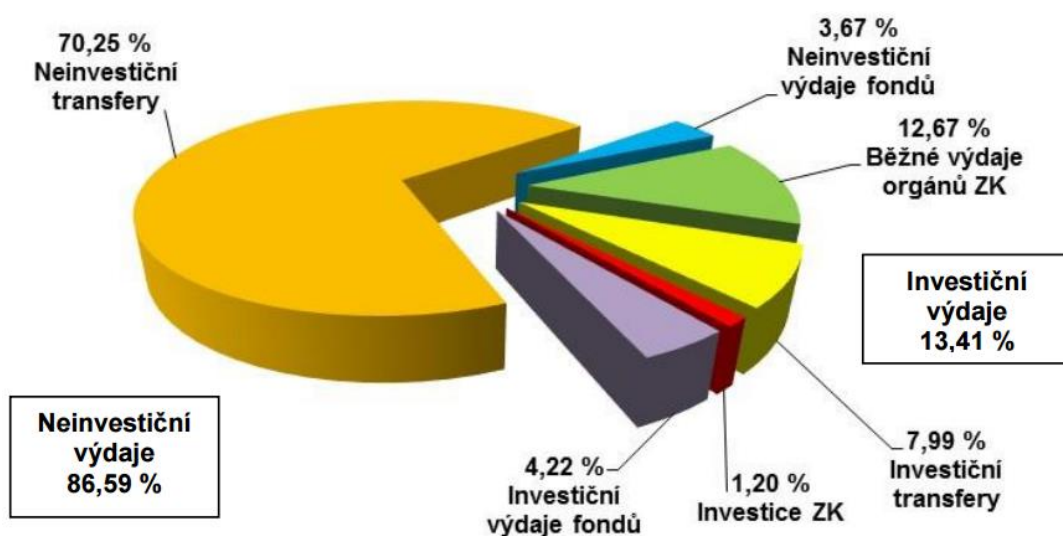
Výsledkem je, že v současné chvíli žádné z ministerstev nenabízí vhodný dotační titul.

14.3.3 Dotace z krajského rozpočtu

Město Bojkovice leží v jihovýchodní části Zlínského kraje. Zlínský kraj je složen ze čtyř okresů. Jsou jimi okres Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž a Vsetín. Kraj má rozlohu 3 963 km² a je čtvrtým nejmenším v České republice. Krajem protéká řeka Morava, do které vtéká většina menších řek kraje. Kraj je z většiny kopcovitý, tvořený pahorkatinami a vrchovinami. V oblasti kraje jsou dvě chráněné krajinné oblasti – Bílé Karpaty a Beskydy.

Zlínský kraj poskytuje každoročně investiční i neinvestiční dotace městům, organizacím a právnickým osobám. Zlínský kraj měl pro účely investičních transferů rok 2014 vyčleněno 12 351 tis. Kč – celkem 7,99% všech výdajů Zlínského kraje. Pro neinvestiční transfery to bylo 6 254 791 tis. Kč – 70,25% všech výdajů. Struktura výdajů Zlínského kraje viz graf 5.

Graf 5 – Struktura výdajů Zlínského kraje⁵⁵

Podle analýzy dotačních programů pro rok 2014 vyplývá, že Zlínský kraj nevypsál žádné transferové programy týkající se investičního záměru výstavby náměstí.

Naopak tomu je v roce 2015, kdy kraj vypsál *Program na podporu obnovy venkova*. Cílem tohoto transferového programu je „obnova a zachování specifických hodnot venkovského prostoru podporou projektů směřujících k obnově a údržbě

⁵⁵ Zpracování Zlínského kraje – závěrečný účet pro rok 2014

obecního majetku a podpora zpracování územních plánů“.⁵⁶ Dotační titul se nazývá ***Projekty na obnovu obecního majetku***. Celkově má kraj na tento titul vyčleněno 27 350 000 Kč.

- Minimální výše dotace na jeden projekt je: 50 000 Kč.
- Maximální výše dotace na jeden projekt je: 1 000 000 Kč.

Bohužel jsem ale při podrobnějším zjišťování informací narazila na fakt, že žadatelem o podporu z tohoto programu může být pouze obec Zlínského kraje s počtem obyvatel do 3 000. Což vylučuje město Bojkovice jako možného zájemce.

V současné chvíli kraj nenabízí žádný jiný program, který by byl pro tento investiční záměr vhodný.

⁵⁶ Výzva k předkládání žádostí o podporu <https://www.kr-zlinsky.cz/rp02-16-program-na-podporu-obnovy-venkova-aktuality-12770.html>

14.3.4 Norské fondy a EHP

Donor je v případě fondu EHP – Evropského hospodářského prostoru seskupení tří nečlenských států EU – Lichtenštejnsko, Norsko a ostrovní stát Island. Dále Norsko figuruje i jako jednotlivec v Norském fondu. Fondy primárně podporují oblasti vzdělávání, kulturu a životní prostředí.

Pro Českou republiku jsou tyto fondy přístupné od vstupu do Evropské unie, tedy od května roku 2004. Dosavadní vyčerpaná částka v naší republice je podle zdroje <http://www.eeagrants.cz/> přes 6 miliard Kč. V roce 2014 skončilo grantové období 2009 – 2014. V současné době není schváleno další období, ale podle webových stránek Ministerstva financí je o novém období jednáno.

Tabulka 29 – Oblasti podpory Norských fondů

Norské fondy	
CZ07	Spolupráce škol a stipendia
CZ08	Zachycování a ukládání oxidu uhličitého
CZ09	Česko – norský výzkumný program
CZ10	Podpora odhalování a vyšetřování korupce
CZ11	Veřejné zdraví
CZ12	Dejme (že)nám šanci
CZ13	Rovné příležitosti žen a mužů
CZ14	Schengenská spolupráce
CZ15	Spolupráce v justici
CZ22	Podpora důstojné práce a tripartitního dialogu

Tabulka 30 – Oblasti EHP fondů

Fondy EHP	
CZ02	Životní prostředí
CZ03	Nestátní neziskové organizace
CZ04	Ohrožené děti a mládež
CZ05	Sociální začleňování
CZ06	Kultura
CZ07	Spolupráce škol a stipendia

Podle výše uvedených tabulek 29 a 30 se investiční záměr, výstavba náměstí v obci, neshoduje s vypsávanými grantovými programy, které nabízí Norské fondy a EHP, tudíž je tento způsob financování neuskutečnitelný.

14.3.5 Program švýcarsko – české spolupráce

Tento program je určen ke zmírnění rozdílů v sociální a hospodářské oblasti mezi členskými zeměmi EU. Program v ČR doplňuje fondy EU a Norské a EHP fondy.

Program je cílen na následující oblasti:

Bezpečnost, stabilita a podpora reforem

- Iniciativy regionálního rozvoje
- Prevence a řízení katastrof
- Modernizace soudnictví
- Boj proti korupci a organizovanému zločinu

Životní prostředí a infrastruktura

- Obnova a modernizace základní infrastruktury
- Zlepšení životního prostředí

Podpora soukromého sektoru

- Financování malých a středních podniků
- Zlepšení regulace ve finančním sektoru

Rozvoj lidských zdrojů a sociální rozvoj

- Výzkum a vývoj
- Zdraví

Speciální alokace

- Blokovaný grant

Výzvy

- Aktuální výzvy
- Ukončené výzvy

Výstavba nového centrálního náměstí v obci by spadala do kategorie Životní prostředí a infrastruktura a podkategorie obnova a modernizace základní infrastruktury. Bohužel však v současné době není otevřená žádná výzva týkající se tohoto tématu. To znamená, že tento způsob financování není možný.

14.4 JINÉ ZDROJE

14.4.1 Veřejná sbírka

Další mnou zvolená varianta financování městské investice je veřejná sbírka. Má, možná trochu utopistická představa, je založená na veřejné sbírce, obyvatelé, podnikatelé a příznivci obce by měli možnost přispět na samotnou výstavbu z vlastních – soukromých peněz. Lidé by si mohli investice více vážit a bylo by to trochu víc „jejich“ dílo. Možná by se zajímali a starali, co se s jejich penězi děje.

K tomuto účelu jsem sestavila dotazník – kvantitativní šetření, pomocí kterého jsem zjišťovala, do jaké míry by byli sami občané města ochotni a schopni městu finančně pomoci. Dotazník je velmi stručný a obsahuje pouze 4 otázky. Otázky z dotazníku jsou vypsány níže, celý dotazník je součástí příloh.

1. Líbí se Vám nové bojkovické náměstí?
2. Jak byla podle Vás financována jeho výstavba
3. Kdybyste měli možnost, přispěli byste na jeho výstavbu?
4. Jakou částkou byste přispěli?

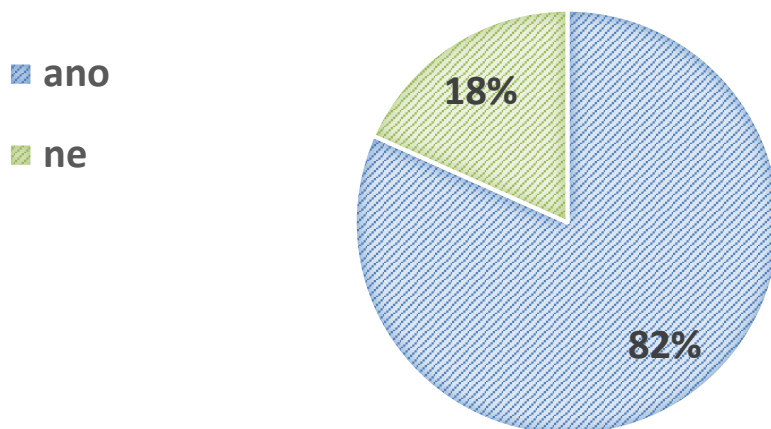
Dotazník jsem mezi obyvatele rozšířila pomocí sociálních sítí a skupin v nich vytvořených podle místa bydliště a také osobně náhodným obyvatelům města.

Celkem dotazník vyplnilo 202 respondentů, je to 4,55% vzorek, který je pro tyto doplňkové účely dostačující a považuji ho za reprezentativní vzorek.

Výsledky otázek:

1. Otázka: Líbí se Vám nové bojkovické náměstí?

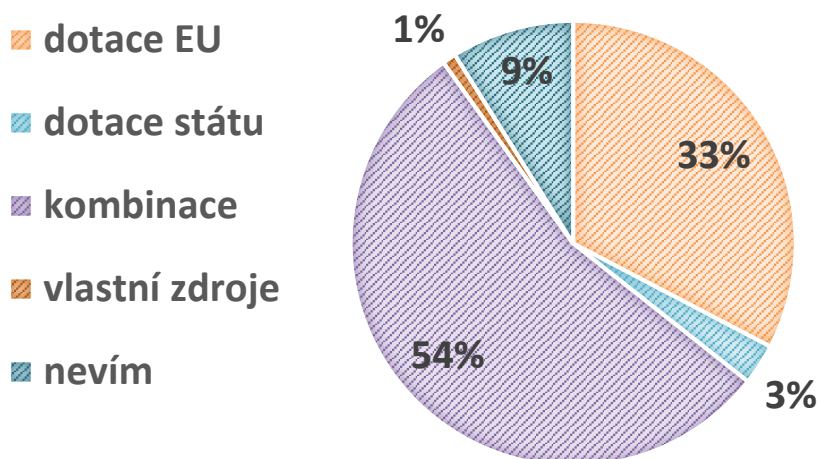
Graf 6 – Výsledky první otázky

Tato otázka měla v anketě spíše doplňkový charakter. Celkem 165 respondentů odpovědělo, že se jim nové náměstí v Bojkovicích líbí, zbylých 37 odpovědělo, že se jim nová centrální plocha nelíbí.

2. Jak byla podle Vás financována jeho výstavba

Graf 7 – Výsledky druhé otázky

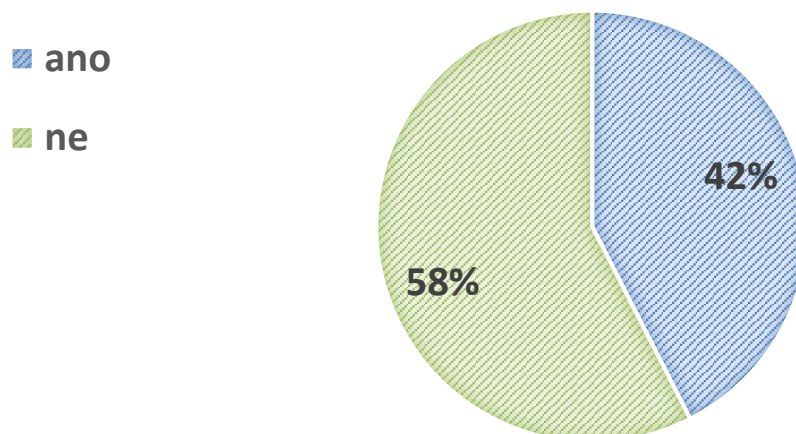

54% - 110 respondentů zvolilo odpověď „kombinace“, která je správně, protože bojkovické náměstí bylo opravdu zafinancováno kombinací vlastních zdrojů a dotací

z EU. Druhá v pořadí byla volena možnost pouze dotace EU – 33% celkem 66 odpovědí.

3. Kdybyste měli možnost, přispěli byste na jeho výstavbu?

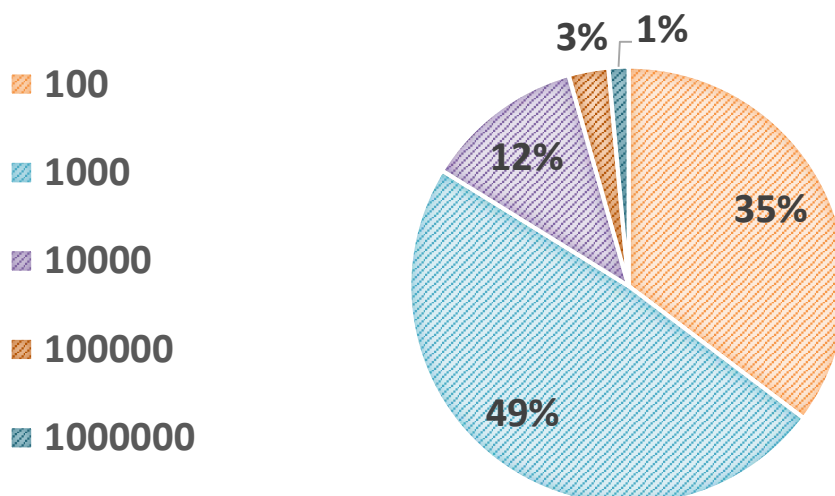
Graf 8 – Výsledky třetí otázky

Na třetí, již klíčovou otázku, zda by měli obyvatelé Bojkovic zájem podpořit město a přispět na výstavbu náměstí odpovědělo 58% ne, zbylých 42% že ano.

4. Jakou částkou byste přispěli?

Graf 9 – Výsledky čtvrté otázky

Poslední otázka, kterou jsem respondentům pokládala, byla, jakou částkou by na výstavbu přispěli. Nejvíce byly zastoupeny odpovědi s částkami v řádech 100 a 1 000 Kč každý z těchto řádů po 43%, další byly pěticiferné řády – 10% se 4 respondenty, následovaly šesticiferné hodnoty – zde byly pouze 2 dotazovaní a v milionech bylo jen jedno procento s jedním teoretickým přispěvatelem.

Na základě výsledků z poslední otázky jsem vypočítala modus, medián a aritmetický průměr vyskytovaných odpovědí.

Modus: jedná se o nejčastěji se vyskytující prvek.

Tabulka 31 – Výsledky odpovědí poslední (4.) otázky.

Příspěvek v řádech	četnost
100	24
1000	48
10000	8
100000	2
1000000	1

Podle výsledků je patrné, že nejčastěji se vyskytující odpověď, tedy odpověď s největší četností byl finanční obnos v řádech tisíců. Modus je v tomto případě 1 000 Kč.

Medián: je to prostřední hodnota určitého souboru dat.

Tabulka 32 – Výsledky odpovědí poslední (4.) otázky.

Příspěvek v řádech	četnost
100	24
1000	48
10000	8
100000	2
1000000	1

Na základě výsledků je opět výslednou hodnotou odpověď 1 000 Kč.

Aritmetický průměr x : Aritmetický průměr je podíl součtu všech hodnot souboru a celkového jejich počtu. Součet všech hodnot je roven 1 315 400 Kč. Počet prvků souboru n je $n=64$. Aritmetický průměr $x = 1\,315\,400 / 64$, $x = 19\,344$ Kč.

Na základě odpovědí reprezentativního vzorku občanů, můžu usuzovat, že občané by na výstavbu nového náměstí přispěli. Průměrná hodnota příspěvku by mohla na základě ankety být 19 344 Kč, střední hodnota - medián odpovědí byla 1 000 Kč. Pokud by se sbírka opravdu pořádala, je pravděpodobné, že by se nějaká část peněz na výstavbu vybrala.

14.4.2 PPP

PPP neboli Public Private Partnership jde o partnerství veřejného a soukromého sektoru. Jde o spolupráci veřejného a soukromého sektoru, který je ve své podstatě přínosný pro obě strany.

V tomto partnerství se jedná o využití zdrojů a schopností soukromého sektoru k zaopatření veřejných služeb. Jedná se o dlouhodobé projekty – 10 a víc let, které soukromý sektor zaplatí, dále se o ně stará a vybírá za ně poplatky a tím se mu investice zpětně zaplatí.

Typické obory vhodné k realizaci PPP projektu:

- Doprava – silnice, dálnice, tunely
- Školství – univerzity, koleje
- Administrativní zázemí – kanceláře, úřady
- Zdravotnictví – nemocnice

Náměstí Bojkovic jako řešená investice není úplně vhodná k tomuto partnerství, protože její hlavní cíl není zdroj finančních prostředků. Peníze za pronájem stánkařům a jiným subjektům v období konání kulturních a společenských akcí sice plynou do kasy města, ale nejedná se o velké částky a ani o časté akce, takže by pro investory byla tato investice spíše nezajímavá v porovnání s investičními náklady stavby.

ZÁVĚR

Na začátku této diplomové práce s názvem „Návrh možných finančních zdrojů pro městskou investici“ jsem si stanovila za cíl, jak už sám název napovídá, zjistit možné způsoby financování investičního záměru v obci.

Na základě tohoto stanoveného cíle, jsem pro práci vytvořila teoretický podklad v kapitole 1. – 11. Prostudovala odbornou literaturu, ptala jsem se odborníků na úrovni vědeckých pracovníků i lidí z praxe.

Ve druhé části, praktické, kapitola 12. – 14. jsem přecházela k praxi, definovala jsem danou investici – výstavbu centrálního náměstí ve městě Bojkovice. V této části jsem již hodnotila a navrhovala způsoby jejího financování.

Jako první způsob jsem zkoumala financování z vlastních zdrojů. Město hospodaří dlouhodobě dobře. Úvěry, které čerpá, splácí. Rozdíly příjmů a výdajů v uplynulých pěti letech je kladný, tzn. Bojkovice hospodaří s přebytkem. Pokud by město neplánovalo žádné větší investice, a dopředu by si dalo za cíl, že chce náměstí z vlastních peněz zaplatit, nemusel by to být, při současném vedení města, problém. Ovšem pravdou je, že město v roce 2015 provedlo hned několik významných investičních akcí, které byly dlouhodobě plánovány a měli tudíž přednost, např. nová kanalizace. Tento způsob financování je proto za aktuálních okolností spíše nevhodný. Ideální by byl jako doplňkový zdroj.

Druhý způsob byl úvěr. Na začátku jsem zkoumala jen webové stránky bank a postupně zjišťovala, že municipální úvěry nejsou jednoduchou záležitostí. Proto jsem se rozhodla navštívit náhodně vybrané banky osobně, oslovit je a požádat o konkrétnější informace. To co jsem se dozvěděla, bylo, že by město nemělo mít problém úvěr získat. Horší už bylo zjistit konkrétní informace od bankéřů. Nakonec mi v každé ze tří vybraných komerčních bank hodnoty a úvěrové podmínky sdělili. Na základě těchto informací jsem pak sestavovala tabulky čerpání úvěru a to ve dvou variantách. První varianta byla úvěr k předfinancování dotace a druhá jako dlouhodobý municipální úvěr. V případě první varianty byly rozdíly v nákladech na úvěr minimální, protože se jednalo o čerpání úvěru pouhých sedm měsíců. Zde podle mých výpočtů byla nejlepší nabídka

od České spořitelny. Ve druhém případě, dlouhodobého úvěru, měla nejlepší nabídku a tím nejnižší náklady pro obec nabídka Komerční banky.

Třetí způsob financování byl pomocí dotací.

Zjišťovala jsem možné fondy EU a jejich operační programy a jejich zaměření, abych mohla vyhodnotit, které jsou vhodné pro investici. Zjistila jsem, že v současné době není tento typ investice podporován a tudíž toto financování není možné.

Dotace ze státního rozpočtu nebo jednotlivých ministerstev je možné čerpat tak jako fondy EU. V současné době (v roce 2015) ale řešená investice v obci nesplňuje kritéria stanovená k dotačním titulům.

Stejně tomu je i u dotací z rozpočtů kraje, kde město nesplňuje kritéria pro dosažení dotace vhodné k financování řešené investice.

Norské fondy stejně jako Program švýcarsko – české spolupráce nenabízejí žádný vhodný program, jsou proto vyhodnoceny jako nepřínosné pro tuto investici.

Poslední skupinou byly jiné zdroje. Zde jsem se zaměřila na dva typy zdrojů. Prvním byla veřejná sbírka. Tato varianta je hodně „romantická“ až utopistická. K tomuto účelu jsem vytvořila dotazník, abych provedla kvantitativní šetření v Bojkovicích. Podle výsledků je patrné, že občané by na výstavbu svého historicky prvního náměstí přispěly, ovšem je více než pravděpodobné, že by to nepokrylo veškeré náklady na investici. Opět se ale ukazuje, že by šlo sbírku využít jako doplňkový zdroj financí pro tuto investici.

Úplně poslední zdroj, který jsem zkoumala, byl PPP – tedy spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Tento typ financování není určen k financování investic jako je náměstí. Tudíž její možnost vylučuji.

Podle výše uvedeného vyplývá, že optimálním způsobem financování náměstí v Bojkovicích je zafinancovat ho částečně z veřejné sbírky a o zbytek požádat banku, tedy dlouhodobý bankovní úvěr. Vzhledem k nízkým úrokovým sazbám bych doporučila městu, aby si raději vzalo úvěr a své zdroje využilo na jiné investice a potřeby.

SEZNAM ZKRATEK

Aj.	A jiné
Apod.	A podobně
ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DNM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPFO	Daň z příjmu fyzických osob
EU	Evropská unie
OP	Operační program
OS	Organizační složka
PO	Příspěvková organizace
RO	Rozpočet obcí
RS	Rozpočtová soustava
SR	Státní rozpočet ČR
SV	Střednědobý výhled
Tzn.	To znamená
Tzv.	Takzvaný
VF	Veřejné finance
VR	Veřejné rozpočet
VZ	Veřejná zakázka

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

VALEŠ, Lukáš. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, 246 s. ISBN 80-738-0010-1. St 119.

BRŮNA, Miroslav. *Veřejná správa: (se zaměřením na obce a kraje)*. Vyd. 2. Praha: Institut pro místní správu, 2006, 87 s. ISBN 80-86976-09-2.

UBÁTOVÁ, Květa. *Úloha veřejných financí v řešení problémů a dopadů současné krize*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 159 s. ISBN 978-80-7357-609-7.

NETOLICKÝ. *Vztahy mezi články rozpočtové soustavy*. V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2010. ISBN 978-80-210-4511-8.

REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1999, 140 s. ISBN 80-210-2126-8.

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, 238 s. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, č. 405. ISBN 978-802-1045-118.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

JURČÍK, Radek. *Veřejné zakázky a koncese*. 2., dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxv, 999 s. ISBN 978-80-7400-443-8.

LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. Vyd. 2., aktualiz. a rozš. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009, 160 s. ISBN 978-80-7204-618-8.

CHARBUSKÝ, Miloš. *Veřejná správa: správa měst a obcí*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2002, 77 s. ISBN 80-7194-457-2.

Veřejná ekonomika I.: veřejný sektor a veřejná správa. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 126 s. ISBN 978-80-7318-947-1.

ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit*. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010, 168 s. ISBN 978-80-213-2024-6.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005, 527 s. ISBN 80-735-7049-1.

KORYTÁROVÁ, J. *Ekonomika investic*. Ekonomika investic. Brno: VUT FAST Brno, 2006. s. 1-170.

Studijní opory HROMÁDKA, V.; KORYTÁROVÁ, J., *Veřejné stavební investice*, VUT FAST Brno, Brno, 2007.

Evropské strukturální a investiční fondy [staženo online dne 1.12.2015] Dostupné na <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

Výsledky hospodaření ve městě Bojkovice [staženo online dne 5.11.2015] Dostupné na <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00290807>

Co je státní rozpočet [staženo online dne 28.12.2015] <http://www.penize.cz/80359-co-je-statni-rozpocet>

Rozpočtové určení daní rok po změně [staženo online dne 16.6.2015] <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/financovani-obci/rozpocetove-urceni-dani-rok-po-zmene.aspx>

Strukturální fondy EU [staženo online dne 16.6.2015] <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU>

Mapa Bojkovic [staženo online dne 20.12.2015] www.mapy.cz

Ukazatelé likvidity [staženo online dne 10.1.2016] <http://financi-analyza.webnode.cz/ukazatele-likvidity/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Nenávratné peněžní transfery	41
Obrázek 2 - Mapa regionů soudržnosti	51
Obrázek 3 – Investiční trojúhelník	53
Obrázek 4 - Znak Bojkovic	58
Obrázek 5 - Poloha města v rámci republiky	59
Obrázek 6 - Město Bojkovice a okolí	59
Obrázek 7 - Vizualizace náměstí, letecký pohled	64
Obrázek 8 - Vizualizace náměstí, odpočinková zóna	64

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Počet členů zastupitelstva obce na obyvatele	17
Tabulka 2 – Daňové příjmy ve státním rozpočtu	25
Tabulka 3 – Procentuální podíl nedaňových příjmů ve SR.....	26
Tabulka 4 – Státní rozpočet ČR v současné době	30
Tabulka 5 – Rozdělení příjmů obcí podle Lajtkepové :	34
Tabulka 6 – Sdílené a svěřené daně	35
Tabulka 7 – Koeficienty a násobky postupných přechodů	36
Tabulka 8 – Srovnání daňových příjmů obcí podle RUD v letech 2012 a 2013	37
Tabulka 9 – Změna koeficientů pro obce v rámci sdílených daní	37
Tabulka 10 – Meziroční srovnání daňových příjmů v roce 2012 a v roce 2013.....	38
Tabulka 11 – Výdaje obcí	43
Tabulka 12 – Územní rozdělení regionů podle počtu obyvatel	47
Tabulka 13 - Srovnání operačních programů	52

Tabulka 14 – Příjmy a výdaje Bojkovic v roce 2014.....	60
Tabulka 15 – SWOT analýza projektu.....	65
Tabulka 16 – Logický rámec	66
Tabulka 17 – Finanční tok za roky 2010 - 2014	67
Tabulka 18 – průměrné peněžní toky za rok 2010 až 2014	68
Tabulka 19 – Určení průměrné bonity za tři roky.....	70
Tabulka 20 – Výše dotace a spoluúčasti – typ úvěru a).....	70
Tabulka 21 – Předfinancování dotace ČSOB.....	72
Tabulka 22 – Předfinancování dotace ČSOB.....	73
Tabulka 23 – Předfinancování dotace KB	75
Tabulka 24 – Dlouhodobý úvěr KB	76
Tabulka 25 – Předfinancování dotace ČS	77
Tabulka 26 – Dlouhodobý úvěr ČS.....	78
Tabulka 27 – Porovnání úvěrů	79
Tabulka 28 – Operační programy, jejich zaměření a vhodnost pro investici.....	81
Tabulka 29 – Oblasti podpory Norských fondů.....	87
Tabulka 30 – Oblasti EHP fondů	87
Tabulka 31 – Výsledky odpovědí poslední (4.) otázky.....	92
Tabulka 32 – Výsledky odpovědí poslední (4.) otázky.....	92

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1– Rozpočet EU na rok 2015 podle okruhů fin. rámce	44
Graf 2 – Příjmy Bojkovic v roce 2014	61
Graf 3 – Výdaje Bojkovic v roce 2014	61
Graf 4 - Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020.....	80
Graf 5 – Struktura výdajů Zlínského kraje.....	85
Graf 6 – Výsledky první otázky	90
Graf 7 – Výsledky druhé otázky	90
Graf 8 – Výsledky třetí otázky	91
Graf 9 – Výsledky čtvrté otázky	91

SEZNAM ROVNIC

Rovnice 1 - Vzorec pro výpočet hospodaření obce	32
Rovnice 2 – Výpočet běžné likvidity	62

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Dotazník Tillichovo náměstí v Bojkovicích

Příloha 2 – Financování dlouhodobých úvěrů